

BIBLIATANULMÁNYOK

Egyre mélyülő kapcsolatunk Istennel

Írta: *Nina Atcheson*

TANÍTÓI MELLÉKLET

2026. április, május, június

Copyright © Hetednap Adventista Egyház, 2026

Felelős kiadó: Ócsai Tamás

Fordította: *Hegyes-Horváth Csilla*
Lektorálta: *Fürjné Simon Edina*
Felelős szerkesztő: *Zarkáné Teremy Krisztina*

A Tanítói mellékletben főként az újonnan revideált Károli-Bibliából
(rövidítve: ÚRK, Budapest, 2019, Veritas Kiadó) idézünk.

Kiadja a Hetednap Adventista Egyház
2119 Pécel, Ráday u. 12.
Ügyintézés: *Dr. Tokics Imréné*
E-mail: tmaria@adventista.hu
Telefon: 06-30-530-7279 (munkaidőben)

Nyomdai előkészítés: *Ecsedi Gabriella*

Nyomdai munkálatok: *Szöllősy Műhely*, Debrecen
Felelős vezető: *Szöllősy Botond*

TARTALOM

1. tanulmány: Szembenezés a valósággal	4
2. tanulmány: Istenismeret	10
3. tanulmány: Büszkeség vagy alázat	16
4. tanulmány: A Biblia szerepe	22
5. tanulmány: Hogyan tanulmányozzuk a Bibliát?	28
6. tanulmány: Imaharcosok	35
7. tanulmány: A gyakorlatias imádság	41
8. tanulmány: Hitben járni	47
9. tanulmány: A bűn, az evangélium és a törvény	53
10. tanulmány: Megtérés és bűnbocsánat	59
11. tanulmány: Kudarcaink	65
12. tanulmány: Beszéljünk róla!	70
13. tanulmány: Irány az örökkévalósággal!	76

Ajánlott internetes oldalak:

Generál Konferencia:

- www.adventist.org

Transzeurópai Divízió:

- www.ted-adventist.org

Newbold College:

- www.newbold.ac.uk

Magyar Unió:

- www.adventista.hu

Dunamelléki Egyházterület:

- <http://det.adventista.hu>

Gyere ahogy vagy:

- www.gyereahogyvagy.hu

Tiszavidéki Egyházterület:

- <http://tet.adventista.hu>

Advent Kiadó:

- www.adventkiado.hu

Adventista Teológiai Főiskola:

- www.atf.adventista.hu

Ifjúsági Osztály:

- www.ifinfo.hu

Reménység Evangélizációs Központ (REK):

- www.remenyvtv.hu

Bibliatanulmányok:

- www.bibliatanulmanyok.hu

White Könyvtár:

- www.white-konyvtar.hu

Szembenézés a valósággal

Áttekintés

Kulcsszöveg: Jeremiás 31:3, János 15:9; Jelenések 3:14-22

Alapigék: Jel 3:14-22

Bevezetés: Ebben a tanulmányban az egyház jelenlegi lelki állapotával fogunk szembesülni. Ez a valóság közösségileg (mint Isten népe) és személyesen (mint egyének) egyaránt fájdalmasan hat ránk. Az elemzést egy apokaliptikus üzenet, a laodiceai gyülekezethez írt levél alapján fogjuk megtenni. Ez az üzenet tartalmazza a hetedik és egyben utolsó levelet, amelyeket a kis-ázsiai gyülekezeteknek címeztek. A *jelenések könyve* 2-3. fejezetében található hét levél tulajdonképpen prófécia, amelyek lefedik a keresztyén egyház történelmét az ősegyház időszakától kezdve a végidőig. Isten maga címezi egyházának ezeket a leveleket.

A hét ázsiai gyülekezet nem ma is létező és működő gyülekezetekre utal. Az ótestamentumi próféciák hagyományaihoz híven (Dániel 2, 7, 8; Jer 6:2) A *jelenések könyve* jelképeket használ eszkatológiai üzenetének közvetítéséhez. A valóságos gyülekezeteket - történelmi és földrajzi jellemzőikkel együtt - a prófétai igazság szimbolikus ábrázolásaként használja az Írás. Ha megnézzük a hét levélben az Úrnak a népéért végzett tetteit, azokból azt láthatjuk, hogy eljövetele egyre közelebb és közelebb van:

1. *Efezus:* Az Úr „jár” (Jel 2:1).
2. *Szmirna:* Az Úr „halott volt, és életre kelt” (Jel 2:8).
3. *Pergamon:* Az Úr így inti gyermekeit: „Térj meg hát, különben ellened megyek hamar” (Jel 2:16).
4. *Thiatira:* Az Úr komolyan sürgeti gyermekeit, hogy „amitek van, tartásatok meg, míg eljövök” (Jel 2:25).
5. *Szárdisz:* Az Úr figyelmezteti népét, hogy ha nem tart ki erősen, és nem tér meg, „eljövök, mint a tolvaj” (Jel 3:3).
6. *Filadelfia:* Az Úr felkiált: „Eljövök hamar!” (Jel 3:11).
7. *Laodicea:* Az Úr hangsúlyozza, mennyire közel van népe szívéhez, és kijelenti, „Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek” (Jel 3:20).

A laodiceai gyülekezethez írt üzenet jelzi, hogy az Úr eljövetele közel van: már a szívünk ajtaján kopogtat. Várja, hogy elfogadjuk kegyelmes hívását, s beengedjük, hogy velünk lakozhasson (lásd még Kol 1:27).

Kommentár

Bevezetés: A laodiceai gyülekezethez írt levél egy prófécia, ami megjövendőli, milyen lesz Isten népének állapota az utolsó napokban, és sürgeti őket, hogy válaszoljanak ennek megfelelően. Az üzenet Szerzőjét háromféle címmel illeti az Írás. Ezek a címek az emberi történelemre utalnak a végtől fogva a kezdetig, a hatás-ok-hatás mintát követve, ami jellemző a héber gondolkodásra. Az első cím az „Ámen” (Jel 3:14), egy olyan szó, amivel a keresztény imádságokat szoktuk befejezni, és azt az eszkatológiai reménységet fejezi ki, hogy Isten üdvösségi ígérete teljesedni fog (2Kor 1:20). A „*hű és igaz tanúbizonyosság*” arra utal, hogy Isten folyamatosan jelen van az emberi történelemben. „*Az Isten teremtésének kezdete*” pedig a Teremtőre utal, aki által a történelem elkezdődött. Ezek a címek Jézus Krisztusra mutatnak, ahogyan *A jelenések könyve* az Ember Fiát ábrázolja: Ő a „*hű tanúbizonyosság*” és az „*elsőszülött a halottak közül*” (Jel 1:5).

A laodiceai gyülekezetnek címzett levélnek három főszereplője van: 1) a hírnök, aki a laodiceai gyülekezet angyala (Jel 3:14); 2) a levél Szerzője, vagyis maga Jézus; és 3) az emberek, akik megkapják az üzenetet. Magát az üzenetet négy részre oszthatjuk. Először, Istent úgy mutatja be, mint Bírót, aki mindent tud (Jel 3:15). Másodszor, az olvasó figyelmét Isten népére irányítja, amely nem ismeri valódi állapotát (Jel 3:16-17). Harmadszor, az Úr válaszol kérésükre, és azt tanácsolja népének, hogy tőle fogadják el a gyógyírt (Jel 3:18). Negyedszer, a levél bemutatja Isten népe iránti szeretetének valódi mértékét (Jel 3:19-21).

Az alábbi kommentárban minden szakaszt alaposabban megvizsgálunk.

1. rész: Népének Bírója. Az Úr tükröt tart népe elé: diagnózist állít fel az állapotokról. Ám előtte emlékezteti őket mindentudására: „*Tudom a te dolgainkat...*” (Jel 3:15). A Zsoltárokból Dávid ugyanennek a tudatosításával kezdi bűnbánati imáját: „*URam, te megvizsgáltál és ismersz engem*” (Zsolt 139:1). Az ember nem kerülheti el Isten tekintetét: „*Hová menjek lelked elől,*

arcod elől hová fussak” (Zsolt 139:7)? Az ember nem tudja kijátszani vagy becsapni hatalmas Bíróját, aki a Teremtője is: „*Bizony te alkottad veséimet*” (Zsolt 139:13); és „*aki a szemet formálta, az ne látna*” (Zsolt 94:9)?

Mikeás próféta nyomdokain haladva (Mik 1:10-16) János is földrajzi nevek segítségével ruházza fel mély lelki jelentéssel a bibliai szöveget. Laodicea, ami azt jelenti, „a nép igazsága/ítélete”, arra emlékezteti Isten népét, hogy három dolgot fog tenni érte az Úr: 1) kedvező és igazságos ítéletet fog hozni felettük az ítélet napján; 2) bosszút áll ellenségein; 3) valamint arra is emlékeztet, hogy Krisztus helyettesítő munkája felmenti követőit az igazságos és szent Isten bűnnel szembeni haragja alól. Engesztelő áldozatával Krisztus eleget tett a törvény jogos követelésének. Ez által Isten kegyelmesen megmentheti népét a bűn zsoldjától. A legteljesebb értelemben tehát azzal, hogy átvállalta halálos ítéletünket (mivel maga szenvedte el a büntetést), Krisztus jelenti „a nép igazságát”.

2. rész: A nép állapota. A Laodicea ellen megfogalmazott vádak közül az elsőben Isten a vallási hitvallásukra utal: „*sem hideg nem vagy, sem forró*” – mondja róluk. Langyosak (Jel 3:15-16).

Isten népe azt állítja magáról, hogy „*gazdag*” (Jel 3:17). Vagyis gazdagok a bibliai igazságok tekintetében; elvégre ők „a maradék”, a *λαός δίκαιος* – *laosz dikaiosz*, az „igaz nép” (ironikus módon ez a „Laodicea” másik jelentése). Mégis ötféle hiányosságuk van: szegények, nyavalyások, nyomorultak, vakok és mezítelenek. Azt hiszik, hogy látnak, azt állítják, hogy komoly ismeretük van lelki dolgokban. Azzal dicsekednek, hogy Isten nagy lelki igazságok őrzőivé tette őket. Mégis képtelenek meglátni saját állapotukat vagy valós szükségletüket: nélkülözik a Szentlelket. Nem engedik, hogy megszenteljék őket az általuk vallott igazságok. Önelégült állításuk és a szükségleteikkel szembeni vakságuk okozza és táplálja büszkeségüket, valamint az alázat hiányát: így dicsekednek azzal, hogy „*nincs szükségem semmire*” (Jel 3:17). Nem érzik, hogy még tanulniuk kellene, növekedni, változni, és nyomorult állapotuknak sincsenek tudatában. Ennek következtében pedig a megtérésnek sem érzik a szükségét.

3. rész: Az ÚR tanácsai. Figyelembe véve a nép állapotát, Isten tanácsai a szükségleteikre adott, konkrét válaszként szolgáltak. Az első szükség-

letük a hitvallásukhoz kapcsolódik, amit az Írás langyos vízhez hasonlít. A langyos víztől irtózunk, nem szívesen isszuk. Ezért figyelmezteti Isten a népét, hogy „*kiköplek az én számból*” (Jel 3:16). Vagyis, kihányja őket, amilyen figyelmeztetés már az ókori Izraelnek is szólt (3Móz 18:25). Az, hogy a laodiceai emberek sem nem hidegek, sem nem forrók, újabb bizonyítékul szolgál arra, mennyire becsapták magukat azzal, hogy gazdagok az Isten kegyeiben, közben épp ellenkező a helyzet: lelkileg szegények.

Isten tanácsa tehát az, hogy Laodicea először is vásároljon tőle tűzben megpróbált aranyat. Ennek a kis részletnek az arany minőségével kapcsolatosan igen nagy jelentősége van: arra utal, hogy Isten népe nem elégedhet meg olcsó arannyal, ami salakkal keveredik. Nem érheti be hamis arannyal sem, ami csak színében, küllemében emlékeztet a valódi aranyra. Ezekkel a jelképekkel az Úr a hamis és felületes vallástól óvja a népét. Ezért biztatja őket arra, hogy tőle vásárolják a valódi értéket.

Isten második tanácsa népe ruhájára vonatkozik. Mivel mezítelenek, a Mindenható azt tanácsolja nekik, hogy vegyenek tőle „fehér ruhákat”, hogy öltözetük legyen (Jel 3:18). *A jelenések könyvében* egy másik helyen János arról ír, hogy az Új Jeruzsálem, a Bárány menyasszonya „*ragyogó, tiszta gyolcsba* [öltözött], *mert a gyolcs a szentek igazságos tetteit jelenti*” (Jel 19:8). Mivel a saját igazságunk leginkább olyan, mint „*a beszennyezett ruha*” (Ézs 64:6), ezért Krisztus igazságára van szükségünk, hogy az fedezze be mezítelenségünket. Ezt jelképezi a fehér gyolcs. A fehér szín szemlélteti a tisztaságot és jelképezi a tulajdonított és részesített igazságot. Mivel népe képtelen meglátni valódi állapotát, Isten javasolja nekik, kenjék meg szemüket szemgyógyító irral, hogy visszanyerjék látásukat. Akkor meglátnák mezítelenségüket, és azt, hogy égető szükségük van az Isten által rendelt gyógyító eszközökre.

4. rész: Az Úr szeretete. Isten azért mondja el a diagnózist népe valódi állapotáról, hogy ráébredse őket: nélküle reménytelen az állapotuk (Jel 3:15-18). Ezután a 19. versben Isten kifejti szeretetének mérhetetlen voltát.

Jeremiás próféta ugyanezt a nyelvezetet használja, amikor Isten örökkévaló szeretetére utal (Jer 31:3). A héber עולם - 'ólám szó, amit általában örökkévalónak fordítanak, többet jelent, mint kronológiai minőséget

vagy hosszú időtartamot. Ez a szó egy idióma is, ami nagy intenzitást fejez ki. Vagyis, Isten szeretete olyan intenzív és olyan hatalmas, hogy gyakorlatilag mérhetetlen. Olyan, mint az örökkévalóság végtelensége. Isten szeretetének örökkévaló voltát így nyilatkoztatta ki népének azért, hogy fegyelmezését követően pozitív válaszra indítsa őket: „*Légy buzgó tehát, és térj meg*” (Jel 3:19)!

A feddés után az Örökkévaló beszéde személyesebbé válik. Eddig Laodiceát közösségi szinten szólította meg, mint az Ő népét, a végidőben élő, teljes egyházát. Most, a 20. versben az egyházon belül lévő hívőkhöz fordul egyénenként, akiket személyesen szeret, és akikhez megkülönböztetett kapcsolat fűzi. Nagy jelentőséggel bír, hogy a hetes szám apokaliptikus ismétlésében az egyes szám első személyben szereplő „szeretlek” ígét még hét olyan ige követi, amelyek az Úr intenzív és nagyon személyes szeretetét fejezik ki mindnyájunk iránt (Jel 3:19-21): 1) „*megfeddem*”, 2) „*megfenyítem*”, 3) „*az ajtó előtt állok*”, 4) „*zörgetek*”, 5) „*bemegyek ahhoz*”, 6) „*vele vacsorázom, és ő énvelem*”, 7) „*megadom annak, hogy velem együtt üljön az én trónomon*”.

Gyakorlati alkalmazás

Ötlet a tanító számára: Kérjünk meg egy önként jelentkezőt, hogy olvassa fel a Laodiceának szóló üzenetet Jel 3:14-22 szakaszából. Majd beszéljünk az alábbi tevékenységekről és kérdésekről az osztályban!

Isten kritikája az egyházáról:

1. „*sem hideg nem vagy, sem forró*” (Jel 3:15)
 - A. Emlékezzünk vissza konkrét esetekre, amikor ez a prófécia teljesedett a gyülekezetünkben vagy saját, személyes hitéletünkben.
 - B. Mit tehetünk a langyosság problémájának kezeléséért anélkül, hogy a fanatizmus kelepcéjébe esnénk?
2. „*... ezt mondod: »Gazdag vagyok, meggazdagodtam, és nincs szükségem semmire«*”
 - A. Soroljunk fel eseteket, amikor a gyülekezetünk a múltban vagy a jelenben azzal dicsekedett – a saját kárára –, hogy milyen gazdag lelki, anyagi vagy missziós javakban és teljesítményekben.
 - B. Hogyan segít Istennek a laodiceai gyülekezethez intézett tanácsa megóvni bennünket ettől az öntelt hozzáállástól?

HIVATÁSA: ÁLDÁSOSZTÓ

Kavono Kivatsi Samwele a Kongói Demokratikus Köztársaságban élt egy kis faluban, és nagyon szeretett dobolni. Várta, hogy megválasszák a falu vezetőjének, ám addig is élvezte az életet: dobolt és a felesége énekelte hozzá. A húszas évei elején járt, amikor az az ötlete támadt, hogy ő bizony megtanul írni-olvasni, hogy maga írhatta a dalokat a feleségének. A közeli hetednapi adventista iskolában meg is tanulta a betűvetést, de más is történt: elhívást érzett, hogy lelkész legyen, tehát lemondott arról az ambíciójáról, hogy a falu vezetője legyen. Közben született egy fia: Kasereka Maghulu Kavatsi, aki sokat járt édesapjával misszióterületekre, amíg gyerek volt. Felnőtt korában kibontakozott talentuma a vállalkozói világ felé terelte. Üzletei hamarosan virágzó birodalomná nőttek ki magukat.

Kasereka azonban nem felejtette el az édesapjától tanult igazságokat. Bevételének tizedét mindig visszaadta Istennek. Ez házasságkötése után 10 ezer dolláros összeg volt. Úgy döntöttek a feleségével, hogy mindig adnak adományként egy másik tizedet is. Mégsem volt semmiben hiányuk. „Ha az ember segíti az egyházat, áldást kap vissza” - vallotta Kasereka.

Mivel szerette volna kivenni részét Jézus eljövételének hirdetéséből, munkatársainak, a cégvezetőknek és kormányzati tisztviselőknek *A nagy küzdelem* című könyvből ajándékozott. Árvaházakat támogatót, diákokat szponzorált, összesen több, mint 100 tanulót segített a tanulmányaikban, majd amikor képzett szakemberek lettek, segített nekik állást találni.

„Istent nem lehet túlszárnyalni az ajándékozásban” - mondta.

Folytatás következik

Istenismeret

Áttekintés

Kulcsszöveg: János 17:3

Alapigék: 1Móz 1:1; 2:7; Ézs 7:14; Jer 23:23-24

Nem tudjuk igazán elképzelni Istent teljes dicsőségében vagy fenségében. Az Ő útjai és gondolatai számunkra kifürkészhetetlenek (Ézs 55:9; Róm 11:33). Olyan távol állnak véges felfogóképességünkötől, mint az ég a földtől. Mégis, és ez a csodák csodája, a Biblia ellentmondást nem tűrően kijelenti, hogy megismerhetjük Istent, sőt, meg is kell ismernünk Őt (Jer 9:23-24).

A babilóniai király úgy hitte, hogy az istenek elérhetetlenek, mint ahogy bölcsei is hangsúlyozták: „nem laknak együtt a halandókkal” (Dán 2:11). Dániel épp az ellenkezőjével válaszolt. Bár Isten a mennyben lakozik, kijelentette róla, hogy feltárja a titkokat (Dán 2:28). A Biblia ezt követően egy ellentmondásosnak tűnő üzenetet közvetít Isten megismeréséről: Isten távol van, ugyanakkor közel is (Jer 23:23-24). Ez a dinamikus feszültség már jelen van a teremtésről szóló történetben is, ami bemutatja, hogy Isten távol van, ugyanakkor közel is (vö. ember-Isten közti viszonyulásokat 1Mózes 1-2. fejezetében). Továbbá: Ő a Teremtőnk és a Megváltónk is (1Móz 3:15). Ez az alapvető igazság, amit már a Szentírás elején megtudunk, fontos tanulságot hordoz arról, miért is imádjuk válaszként: azért, mert nemcsak megteremtette a világegyetemet, hanem megközelíthető és szerető Isten is, aki emberi testben jött le, hogy „velünk” lakozzon (Ézs 7:14).

Kommentár

„Ismerni Istent.” Az „ismerni” szó héber értelmezésében ott rejlik hallgatólagosan a házassági metafora: „Azután Ádám ismerte feleségét, Évát, aki fogant méhében” (1Móz 4:1). Isten megismerése lényegében a házastársi vagy szövetségi kapcsolatra utal, amit fenntartunk vele. Ez a szövetségi nyelvezet (1Móz 17:7-8) tükröződik az *Énekek énekében* is (Énekek

2:16). Az Újszövetségben Pál az Isten megismerésének paradox jelentését használja, amikor magyarázza, hogy ez azt jelenti: Ő ismer bennünket (Gal 4:9).

Isten teremtése és a megváltás. A Biblia két, egymással párhuzamos teremtésszámolóval kezdődik 1Mózes 1. és 2. fejezetében. Isten neve, **אֱלֹהִים** - 'Elóhim, a teremtésről szóló első számolóban (1Mózes 1) az Ő magasztos, felmérhetetlenül hatalmas lényére utal. Az 'Elóhim név többes számú alak, ami intenzitást, az Ő fenséges voltát jelenti. Az 'Elóhim a hatalom és az erő gondolatait ébreszti bennünk. A **יהוה** - JHVH név a második teremtésszámolóban (1Mózes 2) a közelség és a létezés gondolatát hangsúlyozza. Ez a név, ami etimológiai szempontból a **הָיָה** - *hájáh* (lenni) igével rokon, Istenre utal, aki értünk létezik: lejön a földre, beszél az emberekkel, velük jár. Ő a történelem Istene, Ábrahám, Izsák és Jákób Istene.

Annak is van jelentősége, milyen arányban történik utalás a teremtésről szóló számolóknak Istenre, és milyen arányban az emberekre. Miközben az 'Elóhim 35-ször fordul elő az első teremtéstörténetben, a JHVH 11-szer szerepel a második számolóban. Az első számolóban Isten csak kétszer szól az emberekhez, akkor is általánosságban. Az első történet elmondja, hogy Isten az Ő képmására teremtette az embert (1Móz 1:27). A második számolóban azt olvassuk, hogy Isten a porból formázta meg az embert, közvetítő anyagot használt hozzá, saját kezével alkotta meg, és orrába lehelte az élet leheletét (1Móz 2:7). Az első teremtésszámolóban Isten szól az emberekhez, de választukat nem jegyezte fel az író. A második számolóban Isten személyesen szól az emberekhez, akik válaszolnak neki.

A két, egymással párhuzamos teremtésszámoló közötti különbség azt hangsúlyozza, hogy Isten lényében dicsőséges paradoxon van: a teremtés hatalmas Istene, a világegyetem Alkotója egyben a megváltás személyes Istene is, aki mélységesen kötődik az emberiséghez.

Isten, akit imádunk. Isten a Teremtőnk és Megváltónk. Imádatunkra ez a róla szóló két kinyilatkoztatás is hatással van. E kijelentések fontos tanulságokat tartalmaznak arra nézve, miért is kell Őt imádnunk. Az első és alapvető ok a teremtetségünk: Isten alkotta a mennyet és a földet

(1Mózes 1-2), beleértve az emberi fajt is (1Móz 1:26-27; 2:7; Zsolt 139:13-16). Isten teremtésére az imádat a válasz: az, hogy a hetedik napon, szombaton Ádám és Éva imádták Istent (1Móz 2:1-3), tulajdonképpen ez az Isten teremtői munkájára adott első emberi reakció. Istent félni azt jelenti, hogy megtartjuk az Ő parancsolatait, és a hetedik napról, a szombatról szóló parancs az egyetlen, ami a teremtésre utal (2Móz 20:8-11).

A *zsoltárok könyvében* az imádat mindig közvetlenül kapcsolódik a teremtéshez. A *jelenések könyve* is úgy utal a teremtésre, mint Isten imádatának alapvető okára: „Méltó vagy, Urunk és Istenünk, hogy tiéd legyen a dicsőség, a tisztesség és erő, mert te teremtettél mindent, és minden a te akaratod által lett és teremtetett” (Jel 4:11).

Az imádatunk másik oka abban gyökerezik, hogy megértjük: a megváltás újjáteremtés is lesz, ami az idők végén valósul meg. Az első angyal a teremtés egyéb, megszokott elemei, az ég, a föld és a tenger mellett (2Móz 20:11; Neh 9:6) említi „a vizek forrásait” (Jel 14:6-7) – és ez az élet eszkatológikus jelentéstartalmára utal, tágabb értelemben pedig a reményre (vö. 1Móz 16:7; 2Móz 15:27; Zsolt 107:35). *Ezékiel próféta könyvében* az Új Jeruzsálem bővelkedik vízben (Ez 47:1-12), ami az Éden kertjét juttatja eszünkbe (1Móz 2:10-14; vö. Jóel 3:18; Zak 13:1; Zsolt 46:5). Hasonlóképpen utalnak *A jelenések könyvében* a vízfolyamok az életre (Jel 22:1-2). A Krisztust jelképező Bárány „élő vizek forrásaihoz” viszi népét (Jel 7:17; 21:6; 22:17). A vízforrásnak tehát van egy jövőre utaló jelentésárnyalata: előre mutat a végső szabadításra, az Éden kertjének helyreállítására, amikor az Úr valóságosan fog lakozni népe között (Jel 22:1-3).

Isten, aki elrejtí arcát. *Ézsaiás próféta könyvében* fontos motívumként jelenik meg az a téma, hogy Isten elrejtí az arcát (פִּינִי הִסְתִּיר - *hisztir pánán*). A legmeghatóbb jelentése azonban ott jelenik meg, amikor a szöveg a Szenvedő Szolgáról beszél. Az elrejtett arc képe Ézsaiás 53-ban nem Isten halálát, vagy a miénket jelenti, vagyis a tőle való elszakítottágunkat. Éppen ellenkezőleg: ez az elrejtés itt megmentést jelent, és – paradox módon – helyreállítja Istennek a bűnös emberekkel való kapcsolatát. Figyelemreméltó, hogy ezt a konkrét isteni vonást az író a bálványokkal állítja szembe. A bálványok láthatók, Isten azonban nem, Ő rejtőzködő Isten (Ézs 45:15).

Igeversünk világossá teszi, hogy a bálványokkal ellentétben Ő az igaz Isten, aki elrejtőzik, a segítő, „a Szabadító”. A következő vers hangsúlyozza Isten és a bálványok közti különbséget. Rögtön azután, hogy említést tesz a bálványok készítőinek szegényéről és pirulásáról (Ézs 45:16), a 17. versben már arra irányítja a figyelmet, hogy Izrael Szabadítója az Örökkévaló, a Teremtő. A szabadítás és segítség nem a bálványoktól jön, amelyeket az emberek alkotnak, majd szemlélnék, hanem Istentől, akit nem ők alkottak, és nem is láthatnak. Vagyis, a szabadítás Istentől jön, aki elrejtí arcát.

„**Velünk az Isten.**” Az Immánuel születéséről szóló prófécia háttértörténete azt az üzenetet tartalmazza, hogy van remény az emberi kételkedés ellenére. Akház félt, hogy el fogja veszíteni az ellenségeivel vívott háborút, és megszakad a dávidi vonal. Az Úr így figyelmeztette: „*Ha nem hisztek, bizony nem maradtok meg*” (Ézs 7:9)! A király mégsem hajlandó hinni, és elutasítja Isten felszólítását, hogy kérjen tőle jelet (Ézs 7:12).

Isten válasza ironikusnak hat: mivel Izrael királya elutasítja, hogy részt vegyen Isten tervében, ezért egy fiú fogan majd „az ő” segítségével nélkül, vagyis emberi közreműködés nélkül. „*Íme, a szűz fogan méhében, és fiút szül, és Immánuelnek nevezik őt*” (Ézs 7:14). Ézsaiás próféta annak a születését jövendölte meg a királynak, aki természetfeletti lesz. Ez a gyermek egy szűz leánytól fog születni, a neve pedig „Immánuel” lesz, ami azt jelenti: „*velünk az Isten*”. Ennek a gyermeknek a születése közel hozza népéhez a Mindenhatót, ez pedig egy olyan tapasztalat lesz, ami valóságos bizonyíték arra, hogy Isten válaszol, jelen van és jelen lesz a történelemben, a királytól függetlenül.

Akház számára Immánuel jövőbeni, szűztől való születése egy jel: Dávid trónja nem lesz üres, a dávidi vonal nem fog megszakadni. Immánuel jövőbeni születése a remény jele, ami vigasztalta a királyt a jelen körülményei között. Immánuel már eljött és vissza fog térni - ennek olyan átható erőnek kell lennie számunkra, ami megvilágítja utunkat kezdetől fogva a végig. Ahogy Megváltónk mondta: „*Íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig*” (Mt 28:20).

Gyakorlati alkalmazás

Ötlet a tanító számára: Hogyan ismerhetjük meg Istent, és hogyan válaszolhatunk neki? Kérjünk meg néhány önként vállalkozót, hogy olvassák fel az alábbi szakaszokat! Majd beszéljük meg az osztályban az alábbi kérdéseket!

Olvassuk el Zsolt 139:19-24 szakaszát!

1. Pál kijelenti, hogy „Isten megismert titeket” (Gal 4:9). Hogyan hat ez az életünkre?
2. Hogyan hat ennek a ténynek az ismerete a gondolkodásmódokra és a szorongásaimra?
3. Az, hogy Isten ismer engem, hogyan befolyásolja más emberekkel való kapcsolatomat (Zsolt 139:19)?
4. Mire készítet az emberekkel való kapcsolataimban és mindennapi döntéseimben az, hogy Isten ismer engem (Zsolt 139:23-24)?

Olvassuk el Jel 14:7 versét!

1. Hogyan válaszolunk a teremtő Istennek?
2. Jel 14:7 versében az „imádjátok” igét követő, „Őt” személyes névmás miként hat az imádatunk módjára?
3. Lehetséges-e az imádat oly módon, hogy abban nincs benne „Ő”? Indokoljuk válaszunkat!
4. Mint a gyülekezet lelkésze vagy tagja, tedd fel magadnak a kérdést, hogyan biztosíthatom Isten jelenlétét a gyülekezetben és a gondolatvilágomban?
5. **Tevékenység:** Az imádat válasz a teremtettségünkre, és ennek hatással kell lennie imádatunk módjára. Isten, akit imádunk, hatalmas és transzcendens, *'Elohim* (1Móz 1:1-2:4), ugyanakkor személyes és szerető Isten, *YHWH* (1Móz 2:4-25). A zsoltáros imádatra történő felhívása is erre a feszültségre rezonál: „*Szolgáljátok az URat félelelmentel, és örüljetekek reszketéssel*” (Zsolt 2:11); „*szolgáljátok az Örökkévalót félelemben és ujjongjátok remegés közt*” (rabbinikus ford.). Állítsunk össze egy olyan liturgikus programot zenével, énekkel, igehirdetéssel, ami kifejezi a két teremtetési beszámoló közti feszültséget.

Olvassuk el Dániel 3-at!

Készítsünk egy összehasonlító listát a hamis imádatról (a káldeusok) és az igaz imádatról (a három héber ifjú).

SZOMBATON NEM SZÁLL FEL A GÉP

A hetednapos adventista vállalkozó, Kasereka Maghulu Kavatsi egy cégbirodalmat épített fel a Kongói Demokratikus Köztársaságban. A vállalkozáshoz tartozott farmok működtetése, halászat, egy ruházati cég és egy áruszállító légitársaság (Kavatsi Airlines).

Egy időben a Kavatsi Airlines egy Boeing 707-es repülőgépet bérelt egy kenyai partnertől. Ez bonyolult megállapodás volt, amelynek értelmében a kenyai partner egy dubai vállalatától bérbe vette a repülőgépet, a dubai vállalat pedig a brit tulajdonostól. A bérleti szerződés feltételei szerint a Kavatsi Airlinesnak a nyereségét meg kellett osztania a kenyai, a dubai és a brit vállalatokkal. Történt egyszer, hogy rossz időjárás miatt töröltek egy pénteki járatot. A kenyai partner ragaszkodott hozzá, hogy a repülő szálljon fel szombaton, de Kasereka ezt megtagadta. „Szombaton semmiképpen nem szállunk fel” - jelentette ki.

A kenyai és a dubai partner a brit tulajdonoshoz fordult a problémával. Ő kifaggatta Kaserekát, mi az oka a tiltakozásának, majd amikor megértette, hogy hetednapos adventista, és számára a szombat megünneplése hitbeli kérdés, utasította az üzlettársakat, hogy hagyják rá a döntést. A négy hónap alatt, amire a bérleti szerződés szólt, Kasereka - szombat kivételével - minden nap elindította a járatot. Azután visszaadta a gépet. Egy évvel később a brit tulajdonos meglátogatta őt Kongóban. Elmondta neki, hogy soha olyan nagy haszonra nem tett még szert, mint az alatt a négy hónap alatt, amíg munkatársak voltak. Annyira tiszteli Kaserekát a hitéért, hogy megajándékozza egy 18 üléses magánrepülőgéppel. Kasereka szerényen és csodálkozva hallgatta a szavait. „Én csak az Urat szolgálom” - felelte.

Büszkeség vagy alázat

Áttekintés

Kulcsszöveg: Lukács 14:11

Alapigék: 1Móz 11:5; 4Móz 12:3; Zsolt 20:7; Ézs 14:12-14; Lk 18:9-14

Bevezetés: Az elmúlt héten szembesültünk az Úr diagnózisával Laodicea lelki nyomorúságát illetően: „*Gazdag vagyok, meggazdagodtam, és nincs szükségem semmire és nem tudod, hogy nyomorult, szánalmas, vak és mezítelen vagy*” (Jel 3:17). János, az apokalipszis prófétája elítélte a lelki önhittséget, aminek gyökere mindig az „én” középpontba állítása, az ego hangsúlyozása. A kijózanító valóság az, hogy Isten nélkül semmit sem tudunk tenni ez ellen. Hálásak lehetünk tehát, hogy a Biblia üzenete éppen az én problémájának megoldásáról szól, ami mindnyájunkat érint.

Ezen a héten a büszkeség bűnét fogjuk elemezni, mégpedig azért, hogy megértsük működésének mikéntjét, illetve hatástalanítani tudjuk. Ezt három lépésben fogjuk megtenni.

1. Először, megvizsgáljuk az eredetét, amikor a mennyben Lucifer el akarta foglalni Isten helyét (Ézs 14:13).
2. Ezután megnézzük Babel építőinek törekvését, amikor nevet akartak szerezni maguknak a felhőig érő torony építésével (1Móz 11:4).
3. A harmadik lépésben megvizsgálunk néhány életpéldát: a fáraó kontra Mózes, Nabukodonozor kontra Dániel, a farizeus kontra a vámszedő Jézus példázatában (Lk 18:9-14). Ez a harmadik szakasz tartalmazza a büszkeség és az alázat összehasonlításáról szóló elmélkedést a bibliai bölcsességirodalom tanítása alapján (Péld 11:2; 27:1-2).

Kommentár

Lucifer büszkesége. Lucifer büszkeségével kapcsolatban a kulcsszakasz Ézs 14:12-15 verseiben található, a próféta Babilon elleni jövendölésének keretében. Érdekes megfigyelni, hogy a nyelvezete a laodiceai gyüle-

kezet elleni, apokaliptikus vádak megfogalmazására emlékeztet. Mindkét vád azokra a kijelentésekre vonatkozik, amiket ők [Lucifer/Laodicea] mondtak: „*ezt mondtad szívedben*” (Ézs 14:13; vö. Jel 3:17). Ahogy a laodiceai gyülekezetnek írt levél, úgy Ézsaiás Lucifer elleni jövendölése is az egyes szám első személyű perspektívát hangsúlyozza (ez esetben Luciferét), amely ötször ismétlődik: „*Az égbe megyek föl*”, „*helyezem trónomat*”, „*telepszem meg*”, „*megyek föl*”, „*hasonló leszek a Magasságoshoz*”. A laodiceai gyülekezetnek írt levélhez hasonlóan Ézsaiás jövendölése is egy váratlan fordulópontot tartalmaz, amikor megjövendöli: „*Pedig a Seolba szállsz alá, a sírgödör mélységébe*” (Ézs 14:15)! Mindkét próféciában a dicsekvésről, a gógös magatartás jeleneiről írnak az ihletett szerzők, és ezt egyértelműen elítélik. Ennek a háttérnek az ismeretében fordítsuk most figyelmünket Lucifer bukásának történetére. A lelki tanulságokat pontról pontra értékeljük ki:

Lucifer neve. Lucifer problémája hallgatólagosan már a nevében is ott rejlik. Lucifer, ami a latin *lux ferre* - „fényhordozó” névből származik, a héber *הֵילֵל* - *hélél* (fényhozó, hajnalcsillag) fordítása a *halleluját*, az Istent dicsőítő kiáltást visszhangozza. Jelentéstani alapon tehát ez a név Lucifer alapvető vágyát sugallja (azaz, amit gondolt a szívében [Ézs 14:13]), hogy őt imádják.

Felemelkedése. Hogy ez az imádat megvalósulhasson, Lucifer arra vágyott, hogy arról a helyről, ahol volt, felemelkedhessen Isten helyére, ami fölötte volt. Az *עָלָה* - *‘áláh* (felmegy, felemelkedik) kulcsszó kétszer szerepel a szövegben, mint a cselekvéssorozat első és utolsó igéje: „*Az égbe megyek föl*” (Ézs 14:13) és „*A magas felhők fölé megyek föl*” (Ézs 14:14). Ez a felfelé irányuló mozgás rezonál újra az *אָרַם* - *‘árim* (fölé helyezem) igében, ami szó szerint azt jelenti, hogy „felemelni”, „felfelé vinni/cipelni”, konkrétan itt Lucifer [viszi] a trónját. Lucifer tehát merészen „*az Isten csillagai fölé*”, vagyis a legmagasabb csillagok fölé szándékozott emelni a trónját.

Lucifer vágyott célállomása. Lucifer az összegyülekezés hegyének elérését célozta meg. Ezékiel 28, a párhuzamos szakasz Isten szent hegyére utal (Ez 28:16). Ez Isten templomát jelöli, ahol Isten népe összegyülekezik a Mindenható imáadására. Ézs 14:13 pedig konkrétan meghatározza, hogy ez a hely „*messze északon*” található. Ez egy szuperlatívusz, a legmagasabb helyet, magának Istennek a helyét jelenti, ahol Őt imád-

ják a mennyei lények. Ugyanezt a kifejezést használja a 48. zsoltár is a templom helyének azonosítására (Zsolt 48:2).

Komoly szándék. A szakasz Lucifer valódi szándékának leleplezésével zárul: „*hasonló leszek a Magasságozhoz*” (Ézs 14:14). Ezek az utolsóként lejegyzett szavai. A történet nyilvánvalóvá teszi: a büszkeség istenkáromlás - olyannak mondani magát, mint Isten. A következtetés már figyelmeztet az eredményre. A büszkeség, ami arra tör, hogy a menny legmagasabb helyét, magának Istennek a helyét bitorolja, olyan állapotba taszítja azt, akiben ez megfogalmazódik, hogy „nyomorult, szánalmas, vak és mezítelel” lesz, és a „Seolba” száll alá, „a sírgödör mélységébe” (Ézs 14:15).

Bábel büszkesége. A nyelvezet, amit az író Bábel építőinek jellemzésére használ, a teremtésről szóló beszámolót visszhangozza. Az építők szándéka az volt, hogy kiszorítsák Istent az Őt megillető helyről, és maguk állhassanak a helyébe. Ezt a szándékot már előrevetíti az előző fejezet nemzetségtáblázata, amely a רֵאשִׁית - ré'sit szakszóval vezeti be (1Móz 10:10) Nimród tettét, mikor megalapította Bábel királyságát. Ez azt jelenti, hogy „kezdét”, „első”, „legjobb”. Ugyanígy kezdődik az Isten teremtéséről szóló leírás (1Móz 1:1) is.

Bábel tornya építőinek ugyanolyan ambíciói voltak, mint Nimródnak: elfoglalni az Úr helyét. Itt is szerepel Isten szava, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים - vajj'ómer 'Elóhim (mondta Isten), ami Isten teremtői munkájának ritmusát jelöli, csak éppen az építők mondják: וַיֹּאמְרוּ - vajj'óm^orú (azt mondták). A teremtés Isten általi tökéletes megvalósítását a וַיְהִי - vajj^ohi (és lett) kifejezés jelzi, ami Bábel építésénél is megjelenik: וַתְּהִי - vatt^ohi (lett nekik, 1Móz 11:3). Az Isten önrendelkezését kifejező fordulat: וַנַּעֲשֶׂה - na'aszeh (teremtsünk embert) négyszer is előfordul az építők kijelentésében: „vessünk téglát” (1Móz 11:3), „égyessük jól ki” (1Móz 11:3), „gyertek” (1Móz 11:4), „építsünk” (1Móz 11:4). Még az a szándékuk is, hogy „szerezzünk magunknak nevet” (1Móz 11:4) Isten kizárólagos jogainak bitorlása, mert Ő az egyetlen, aki fel tudja magasztalni, nagyvá tudja tenni valakinek a nevét (1Móz 12:2), és az egyetlen, aki nevet tud szerezni magának (Ézs 63:12, 13; Jer 32:20). Tehát Bábel építőiben ugyanolyan ambíció volt, mint Luciferben. Ahogy Lucifer, úgy az építők is Isten helyére akartak feljutni, Isten ajtajához (Báb-él). A történet egy ironikus szójátékkal végződik: a torony neve és az építők arrogáns vállalkozása:

Báb-él (Isten ajtaja) בָּלַל - *bálal*-hoz, összezavarodáshoz vezetett (lásd 1Móz 11:9).

A büszke és az alázatos. A Biblia nem tartalmaz elvont elmélkedést a büszkeségről és az alázatról. Az erények és a hibák leginkább az egyének tetteiben mutatkoznak meg. A büszkeségről és az alázatról szóló tanítás példáit az alázatos és az öntelt emberek közti különbségben találjuk: Káin és Ábel, Jákób és Ézsau, József és testvérei, a fáraó és Mózes, Dániel valamint Nabukodonozor szembeállításával. Ebben a tanulmányban most csak a fáraó és Mózes közti ellentétet mutatjuk be.

A fáraó szemben Mózesrel. *Mózes második könyvének* elején mindkét férfi Isten különös megnyilvánulásával találkozik. Mégis mennyire másképp reagálnak! Mózes két kérdéssel válaszol Istennek. Az első kérdés önmagára vonatkozik: „*Ki vagyok én*” (2Móz 3:11)? Egészen jelentéktelennek érzi magát Isten jelenlétében, alkalmatlannak tartja magát a küldetésre, aminek teljesítésére elhívást kap. Második kérdése pedig Istenre vonatkozik. Szeretné megismerni Őt (2Móz 3:13), hogy kapcsolatba léphessen vele. Amikor a fáraó Istenről hall, tagadja a létezését. Mózesrel ellentétben nem akarja megismerni Őt (2Móz 5:2). Egyszerűen azért nem ismeri el a létezését, mert saját magát tartja istennek. Ellenáll az isteni végzésnek, hogy engedje el az izraelitákat megtartani a szombatot (1Móz 5:6-9). Ehelyett azt parancsolja Izraelnek, hogy még többet dolgozzanak. Mózes színről-színre megismerte az Urat (5Móz 34:10), ugyanakkor a fáraó folyamatosan elutasította Istent, és nem volt hajlandó megalázni magát előtte (2Móz 10:3). Miközben Mózesről úgy emlékezik meg a Szentírás, mint a legszeledebb emberről a földön (4Móz 12:3), a fáraó a leggőgösebbként jelenik meg (2Mózes 7-10; vö. Neh 9:10).

Gyakorlati alkalmazás

1. Ötlet a tanító számára: Hogyan halunk meg az énünknek? Hogyan ápoljuk magunkban az alázatos lelkületet Teremtőnk előtt? Az erre adható válaszokért olvassuk el az alábbi elmélkedést, és beszéljük meg a csoporttal az utána következő kérdéseket!

Elmélkedésre: Az Úr mindnyájunknak ad ajándékokat, lelki és természetes ajándékokat is, hogy egyházának áldására lehessünk. Ezek közé

tartozik az éneklés, a prédikálás, a tanítás, a segítő szolgálat, a vendégszeretet, az evangelizálás, a történetmondás stb. ajándéka. Sajnos túl könnyen veszítjük szem elől, kitől is kaptuk az ajándékokat. Helyette saját magunkat, az emberi eszközt magasztaljuk.

1. Mi segíthet abban, hogy alázatosak maradjunk, miközben az Urat szolgáljuk azokkal az ajándékokkal, amiket tőle kaptunk az Ő dicsőítésére?
2. Milyen veszélyekkel jár a büszkeség és az önfelmagasztalás?
3. Miért olyan fontos az alázat az Úr szolgálatában?
4. Beszéljük meg a fenti kérdésekre adott válaszokat Pál vallomásának fényében: „naponként a halál révén állok” (1Kor 15:31). Hogyan kérlek, hogy törekedjünk ilyen „halálra”? Miért nélkülözhetetlen ez a „halál” az alázathoz és az Úr eredményes szolgálatához?

2. Ötlet a tanító számára: Osszuk kis csoportokra az osztályt, és bízzuk rájuk a következő ellentétpárokról való beszélgetést: Káin kontra Ábel, Ábrahám kontra Lót, Jákób kontra Ézsau, József kontra a testvérei, Dániel kontra Nabukodonozor. Adjunk minden csoportnak időt arra, hogy elemezzék az ellentétes tulajdonságokat, és állítsanak össze egy kis összefoglalót a tanulmányuk eredményeiről. Az idő lejártával osszák meg gondolataikat az osztállyal.

Káin kontra Ábel (1Mózes 4). Állítsuk szembe Káin és Ábel nevének jelentését, az általuk választott áldozatokat és a kettejük között lezajlott párbeszédet!

Ábrahám kontra Lót (1Mózes 13). Gondoljuk át a két férfi magatartását, amikor földterületet kellett választaniuk!

Izsák kontra Izmael (1Mózes 18). Hasonlítsuk össze a beszámolóban említett eseteket, amikor valaki nevetett! Gondoljunk bele, mennyire önfeláldozó volt Izsák, amikor kiderült, hogy ő az áldozat (1Mózes 22)!

Jákób kontra Ézsau (1Mózes 27). Vessük össze a testvérek elsőszülöttségi joghoz való viszonyulását, majd találkozásukat 1Mózes 33-ban!

József kontra a testvérei (1Mózes 37). Vessük össze azt, ahogyan József testvérei reagáltak öccsük álmára, illetve mennyire féltek a későbbi megtorlástól (1Mózes 50)!

Nabukodonozor kontra Dániel (Dániel 1, 3, 4). Gondoljunk arra, hogy mennyire alázatos maradt Dániel, miután a király kiadta a rendeletét! Vessük össze Nabukodonozor kísérletét, hogy bitorolja Isten legfőbb uralmát (Dániel 3) azzal, amilyen végtelen alázatot tapasztalt Dániel részéről (Dániel 4)!

SZERETÜNK SEGÍTENI

Egy édesanya Iolanda háza felé tartott három kislányával Belo Jaridinben, egy 80 ezres lélekszámú brazil városban.

Iolanda látta őket, ezért addig nem ment vissza a házba, amíg oda nem értek. Azért ment ki az ajtóhoz, mert éppen rizst és babot adott egy idegennek, aki bekopogott élelemért. Amikor odaért az anyuka a gyerekeivel, Iolanda látta, hogy a gyerekek mezítláb vannak. Kérdésére az anya elmondta, hogy a legnagyobbiknak elszakadt a szandálja, a többiek azért vannak mezítláb, hogy a nővérük ne szégyenkezzen. Iolanda pár percet kért, visszament a házba, majd kijött némi ropogtatnivalóval, süteménnyel, ásványvízzel és egy pár szandállal.

A kislányoknak felragyogott az arca. „Hívhatunk nagymamának?” – kérdezte egyikük. Az édesanyját nagyon meglepte Iolanda kedvessége. „Miért teszi ezt?” – kérdezte. „Hetednap Adventista keresztény vagyok, szeretek segíteni az embereknek – válaszolta Iolanda. – Gyerekruhákat varrok, a gyülekezetem tagjai pedig sok adományt hoznak. Ezért több szandál és ruha is van nálam.”

„Én is tagja szeretnék lenni ennek az egyháznak – mondta az édesanya. – Szeretném a Bibliát tanulmányozni önnel.” Az édesanya egy év múlva megkeresztelkedett és csatlakozott a Hetednap Adventista Egyházhoz.

Iolanda Xavier, a 86 éves nagymama hiszi, hogy semmi sem fontosabb annál, hogy engedelmeskedjen Jézus parancsának: *„Menjete el azért, és tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében”* (Mt 28:19).

„A misszió rendkívül fontos – vallja Iolanda. – Mindannyian Istentől születünk misszionáriusnak.”

YouTube videó Iolandáról itt: bit.ly/Iolanda-IS

A Biblia szerepe

Áttekintés

Kulcsszöveg: Zsidók 4:12

Alapigék: Zsolt 119:11; Jn 17:17; 1Kor 2:14; Ef 1:13; 2Tim 3:15-17

Isten Igéjének fő szerepe az, hogy lelkileg tápláljon és életben tartson bennünket. Az izraeliták akkor tanultak erről a fontos lelki tanulságról, amikor fizikai éhséget tapasztaltak a pusztában. Mózesnek a manna-csodájára adott magyarázata erre a gondolatra válaszol: *„Sanyargatott téged és éheztetett, de azután mannával táplált, amelyet nem ismertél, sem a te atyáid nem ismertek, hogy tudodra adjak, hogy az ember nemcsak kenyérral él, hanem mindazzal, ami az ÚR szájából származik”* (5Móz 8:3). Jézus is éhezett a pusztában, amikor Sátánnak ezzel a mondattal válaszolt (Mt 4:4). Ugyanezt a gondolatot halljuk visszhangozni Péter levelében, ahol az apostol Isten Igéjét az újszülöttet tápláló tejhez hasonlítja: *„hogy azon növekedjete az üdvösségre”* (1Pt 2:2; vö. Zsid 5:13). Ezek a bibliai példák egy fontos állapotra hívják fel a figyelmet, amire szükségünk van ahhoz, hogy részesüljünk Isten Igéjének lelki táplálékából. Annak tudatában kell az Igéhez fordulnunk, hogy szükségünk van rá. Éheznünk és szomjaznunk kell rá, máskülönben fel sem fogjuk, mennyire létfontosságú. Sőt, ízleni sem fog, áldásunk sem származik belőle.

Ebben a tanulmányban két nagyon fontos igazságot igyekszünk megérteni a lelki táplálkozásról: 1) miért szükséges, 2) és miként tartja fenn az életünket. Tanulmányunk alapja 2Tim 3:14-17 szakasza. Az első kérdés - „Miért?” - engedi, hogy bibliai perspektívából vizsgáljuk azokat a különleges vonásokat és hatásokat, amelyek miatt olyan hatalmas erejű és életet megváltoztató 2Timótheus üzenete. A második kérdés - „Hogyan?” - pedig módszereket ajánl arra, miként olvassuk a Szentírást. Ezek segítenek, hogy az Isten Igéjéből való táplálkozás csodája valóra váljon az életünkben.

Kommentár

A Szentírás miéért. Miért van a Szentírásban életet fenntartó erő? Pál kétféle választ tár elénk. Az első azzal kapcsolatos, milyen magasztosnak tartja az apostol a Szentírást, annak természetét és szent minőségét. A második válasz a Szentírás hatására vonatkozik, nevezetesen, hogy átalakító ereje van Timótheus életében (1Tim 3:15), akit Pál „Isten emberének” nevez (1Tim 6:11).

1. A Szentírás minősége. A szent iratok, amelyek a Bibliát alkotják, itt kaptak először általánosan „szent” megnevezést. A „szent irások” (görögül: ἱερὰ γράμματα - *hiera grammata*) kifejezés csak itt fordul elő az Újszövetségben. Ez a szóösszetétel a שֵׁבִיכְתָב תּוֹרָה - *Tóráh sebbiktáb*, az „írott törvény” szakkifejezést tükrözi, ami az ősi judaizmusban az ihletettnek tartott írásokat jelölte, ellentétben a „szóbeli törvénnyel” (פֶּה שֵׁבִעַל תּוֹרָה - *Tóráh seb’al peh*), amelyeket nem tartottak ihletettnek. Ezzel a kifejezéssel Pál az Ótestamentumra utal, amit egyes keresztények később becsmélró kifejezésként használnak, amivel azt sugallták, hogy azt alacsonyabb rendű (sőt, érvénytelen) inspiráció hatására írták. Pál számára az Ótestamentum volt az egyedüli Szentírás. Abban az időben az Újtestamentum még nem létezett, nem volt része annak a tanításnak, amit Timótheusnak el kellett fogadnia. Azért nevezi Pál ezeket az írásokat „szentnek”, mert azokat Istentől ihletettnek, sugalmazottnak (θεόπνευστος - *theopneüsztosz*), Isten által leheltnek tartja, és passzív alakban fogalmazza meg, ami arra utal, hogy az alany Isten. Ugyanez az ige szerepel annak a folyamatnak a leírásában is, amikor Isten megteremtette az embert és „élet leheletét lehelte az orrába” (1Móz 2:7). A Szentírásról alkotott emelkedett szemléletéből kiindulva Pál nemcsak a Szentírás ránk gyakorolt hatásával kapcsolatos tanulságokat vonja le, hanem azt is, hogyan kell közelítenünk Isten Szavához.

2. A Szentírás hatása. A Szentírás ihletése és az ember teremtése között lévő párhuzam nem véletlen. Ez a párhuzam szándékos, azt sugallja, hogy Isten Igéje *élet*, következésképpen életet hoz a befogadójának, mint ahogy Ádám életet kapott a Teremtőtől. Pál szerint a szent irások „*bölcsesség tehetnek*” (2Tim 3:15). Nem úgy érti ezt, hogy a hatás mechanikus, tehát azok, akik befogadják az Írásokat, rögtön és varázslatos módon bölcsességet nyernek. A bölcsesség, amiről ő beszél, a Jézus Krisztusba vetett hitből származik. A következő igeversben Pál kifejti, hogy ez négyféle módon működik a hívő életében:

- A Szentírás első funkciója: a tanítás. Az Írások vezetnek bennünket arra, hogy megtaláljuk és megértsük az igazságot.

- A második funkció a „fedés”; vagyis, ráébreszt bennünket a hibáinkra, amiket elkövettünk nemcsak a tantételek területén, hanem ahogyan viselkedünk az életünk során.
- A Szentírás harmadik funkciója a „megjobbítás”. Nem elég felismerni a hibáinkat, meg kell értenünk azt is, hogyan javítsunk magatartásunkon és határozzuk meg, melyik a helyes irány, amerre indulnunk kell.
- A Szentírás negyedik és egyben utolsó szerepe az „igazságra való nevelés”. A Szentírás megtérésre és engedelmességre vezet a Szentlélek által. Pál ezután azt a következtetést vonja le, hogy a Szentírás célja a teljes ember átformálása. Mindez arra fut ki, hogy cselekedjünk. Tehát a Szentírás felkészít „minden jó cselekedetre” (2Tim 3:17).

A Szentírás megközelítése. Hogyan hat a Szentírás ilyen rendkívüli módon? Miként vezet el a szentségre onnan, ahol tartunk, minden „jó cselekedetre”, amit ez magában foglal? Ahhoz, hogy ezt megértsük, négy tanulságot, vagy alapelvet kell megfogalmaznunk Pál Timótheushoz írt tanácsai alapján:

1. **A teljes Írás.** Az első és legfontosabb alapelv a bibliai szöveg megközelítésénél az, hogy a teljes Írás „szent” és Istentől ihletett. Pál ragaszkodik ahhoz, hogy az egész Írás ihletett (2Tim 3:16). Ez az elv azt jelenti, hogy a Biblia teljes egészét figyelembe kell vennünk tanulmányaink közben. Pál kijelentése arra bátorít, hogy olvassuk a Szentírást, bízva abban, hogy annak szent írásai vezetni fognak Isten igazságának kutatásában, és gyakorlati tanácsokat adnak az életünkre nézve. Egy könyvet vagy kiválasztott bibliai szakaszt sem szabad a többi könyv vagy szakasz fölé helyezni. Az egész Szentírás egyformán méltó az érdeklődésünkre és figyelmünkre. Pál olyan megközelítést javasol itt, amit a modern biblikus tudományban „kanonikus megközelítésnek” neveznek. Ez azt jelenti, hogy egy konkrét igeverset más bibliai szakaszok fényében kell elemezni, amelyek hivatkoznak vagy utalnak arra (inter-textuális elvnek is nevezik ezt, ami azt jelenti, hogy szövegköziség, és a különböző szövegek közötti kapcsolatokra hivatkoznak vele, például, ha egy szöveg idéz egy másikat vagy utal, céloz rá - a ford. megj.).
2. **Tanuljunk, hogy ismeretre tegyünk szert.** Pál elismeri annak értékét, hogy valaki tanulás révén ismeretet szerez (2Tim 3:14-15). A szentírási ismeretek hiányának vagy a Biblia felületes olvasgatásának komoly következményei lesznek, nemcsak jelen életünkre, hanem örök üdvösségünkre nézve is. Az apostol felszólít, hogy tanuljunk és szerezzünk ismereteket, vagyis fordítsunk különleges figyel-

met a bibliai szövegre, ami a tanulmányunk tárgya. Ahogy Ellen G. White emlékeztet: „[A Szentírás általi ismeretszerzés] jelentőségét aligha lehet túlbecsülni. Isten ihletett Írásai, amelyek »bölcsé tehetnek az üdvösségre«, hiszen általuk »tökéletes, minden jó cselekedetre felkészített [lesz] Isten embere«, a könyvek Könyve a leginkább méltó a tiszteletteljes figyelmünkre. Nem szabad megelégednünk felületes ismeretével, hanem arra kell törekednünk, hogy megértsük az igazság szavainak teljes jelentését, és mélyen merítsünk a szent szavak lelki-ségéből” (*Advent Review and Sabbath Herald*, 1883. okt. 9.).

3. **Hűség.** Pál buzdítja Timótheust, hogy maradjon meg azokban a dolgokban, amiket tanult (2Tim 3:14). Ez visszhangzik Jézus felszólításában is, hogy maradjunk meg az Ő Igéjében [beszédében] (Jn 8:31). Ugyanaz a görög ige, a μένω – *meno* (marad, tartózkodik, folytat) jelenik meg mindkét bibliaiszövegben. Nem elég megtanulni a bibliai igazságot egyszer, át is kell azt ismételnünk. Van egy héber közmondás, ami úgy szól, hogy ha valaki megtanul egy leckét, de nem ismétli át, az olyan, mint a gazda, aki elveti a magot, de nem aratja le a termést. Timótheus és sok keresztény számára ez a képzés nem egyszeri esemény, a munka már gyermekkortól elkezdődik (2Tim 3:15) és egész életen át folytatódik. Pál buzdítása, hogy maradjunk meg az Igében, nemcsak azt jelenti, hogy elmerülünk abban, hogy értelmünkkel összegyűjtsünk sok elvont igazságot és tanítást. És nem is csak ideig-óráig tartó, szentimentális emlékezés. Pál arra hívja Timótheust, hogy maradjon az Igében, gyakorolja azt állandóan. Jakab is ezt erősíti, amikor kifejti a hit és a cselekedetek közti összefüggést (Jak 2:14-26).
4. **A tanítók befolyása.** Isten igazságát nem lehet csak úgy magunktól elsajátítani. Mivel az igazságot kinyilatkoztatás által ismerhetjük meg, szükség van olyan tanúknak a bizonyoságtételére is, akik igaznak fogadták el a kinyilatkoztatást. Ezért kellene a tanítók. Isten Izrael történetének már a kezdetétől fogva arra biztatta népét, hogy tanítsák gyermekeiket (5Móz 6:7). Pál erre az elvre utal vissza, amikor azt írja Timótheusnak, hogy „*tudva, kiktől tanultad*” (2Tim 3:14). Eunikére, Timótheus édesanyjára gondol itt, valamint nagymamájára, Lóiszra, de a keresztény közösség „sok tanú”-ja között önmagára is (2Tim 2:2). Pál felhívása tehát nemcsak a tanulókra vagy a gyerekekre vonatkozik, akik így a szüleik és tanítóik adásai, hanem a szülőknek és a tanítóknak is szól, akiknek felelősségük továbbadni mindazt, amit tanultak.

Gyakorlati alkalmazás

Ötlet a tanító számára: Hogyan alkalmazzuk a Szentírást eredményesen az életünkben? Az alábbi tevékenységeket azzal a szándékkal állítottuk össze, hogy ebben segítsenek. Kérjünk meg egy önként vállalkozót, hogy olvassa fel az „Elmélkedésre” szánt részt! Majd bátorítsuk az osztály tagjait, hogy a következő hét során ültessék át gyakorlatba az egyik tevékenységet vagy többet is, majd a következő szombaton számoljanak be a tapasztalataikról! Kérjük meg őket, hogy konkrétan arról beszéljenek, hogyan erősítette az adott tevékenység a bibliaismeretüket és mélyítette az Úrral való kapcsolatukat!

Elmélkedésre: Félre lehet érteni azt, hogyan is alkalmazzuk a Szentírást az életünkre. Ez nem jelenti azt, hogy szabadon manipulálhatjuk Isten Igéjét úgy, hogy illeszkedjen a hajlamainkhoz. Ellenkezőleg, az Írásoknak az életünkre való alkalmazása azt jelenti, hogy az életünket igazítjuk a Szentírás tanításaihoz.

- 1. tevékenység: naponkénti áhítat.** Egy vagy két héten át olvassunk egy-egy rövid igét (igeverset vagy szakaszt) minden reggeli áhítatunk során. Figyeljük meg, mit jelent az a szakasz a szöveggörnyezete fényében. Legyünk kreatívak! Keressünk új szempontokat és tanulságokat minden alkalommal!
- 2. tevékenység: tanuljunk meg kívülről egy igeverset!** Minden hónapban válasszunk ki egy bibliaverset a reggeli elmélkedéseink alapigéi közül, és ismételjük át minden reggel, amíg meg nem tanuljuk.
- 3. tevékenység: tanítsunk!** A tanulás legjobb módja, ha megosztjuk házastársunkkal vagy egy barátunkkal, amit tanultunk és felfedeztünk az Írásokból. Találjunk valakit, akinek elmondhatjuk újonnan szerzett ismereteinket és felismeréseinket a Bibliából.
- 4. Engedelmeskedjünk!** Nem elég kívülről tudni egy igeverset. A legfontosabb alkalmazni azt az életünkre és engedelmeskedni tanácsának. Ahogy Jézus mondta: „*Most, hogy tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha meg is teszitek*” (Jn 13:17). Miközben olvassuk és tanulmányozzuk az Igét, kérjük a Szentlelket, hogy adjon bölcsességet megérteni, miként alkalmazzuk gyakorlati módon az életünkben annak igazságát!

RABSÁGBAN

Carol de Oliveira

El tudod képzelni, hogy egy hideg, sötét börtöncellába vetnek, mert Jézusról beszélsz? Ez gyakran előfordul a globális misszió úttörőivel, akik egy elzárt országban szolgálnak a Dél-ázsiai Divízió területén.

Nemrégiben Chong* és Peter, a helyi egyházterületi iroda vezetője ennek az országnak az északi részére utaztak, hogy találkozzanak egy gyülekezet-alapítás magcsoportjának tagjaival. Miközben az izletes vacsorát fogyasztották, tudomást szereztek három családról, akik el akarták fogadni Jézust. Chongot lelkesítette, amikor megtudta, hogy készek elégetni a démonimádáshoz használt kellékeiket, ezért eldöntötte, még aznap este meglátogatja őket. Útközben még egy családot meglátogattak, majd megérkeztek a három család egyikének otthonába. Későre járt már és hideg volt, de Chong szívét melengette a sok ragyogó arc. Belemerültek a beszélgetésbe, amikor egy férfi viharzott be a szobába, és követelte, hogy Chong menjen vele a klán vezetőjének házába.

Később Peter és a hívő testvérek visszatértek a gyülekezeti épületbe, és várták a híreket Chongról. Hamarosan értesültek róla, hogy a klán vezetője szövetkezett a rendőrökkel, és Chongot fogházba vitték. A tagok azonnal imádkozni kezdtek, a vezetők pedig mindent megpróbáltak, hogy kieszközöljék szabadon engedését. Isten gondviselése folytán Chong négy nap múlva szabadon távozott a fogházból. Abban a faluban, ahol napokig raboskodott, jelenleg 100 megkeresztelt hetednapi adventista keresztény van! Ahelyett, hogy a börtön megtörte volna Chongot, még elszántabban szolgál az emberekért! Imádkozzunk úttörő misszionáriusainkért, akik életüket kockáztatva alapítanak új gyülekezeteket Jézusért!

*A neveket megváltoztattuk.

Hogyan tanulmányozzuk a Bibliát?

Áttekintés

Kulcsszöveg: Zsoltárok 119:105; Ézsaiás 55:11

Alapigék: Zsoltárok 119

A zsoltáriró imádságában mécseshez hasonlítja Isten Igéjét, ami megvilágítja lába előtt az utat (Zsolt 119:105). A zsoltár áldásokkal kezdődik, amelyeket azok kapnak, akik feddhetetlenek, úgy döntenek, hogy az Úr törvényében járnak és figyelnek intelmeire (Zsolt 119:1-3), majd egy eltévedt vándor képével zárul, aki kéri Istent, hogy keresse meg (Zsolt 119:176).

Ebben a tanulmányban igyekszünk a zsoltárossal haladni Isten Igéjének mélyebb kutatásában. Utunk a múlt heti tanulmány folytatása, amelyben a Szentírás tanulmányozásának fontosságát tárgyaltuk.

Tovább haladva utunkon a Szentírás legjobb megközelítésének elveit fogjuk megvizsgálni. A sötét ösvényen világító lámpás képe lassú, óvatos haladást sugall, amelynek során nem igazán látunk távolabb az éppen megtett lépésnél. Az ilyen séta időt igényel, mert lépésről lépésre lehet csak haladni. Ez azonban kaland is egyben, hiszen ott van benne az ismeretlen elem: nem tudjuk pontosan, hová jutunk, milyen fenséges magaslatokra visz fel az utunk. Ahhoz, hogy a tanulmányozásból a legtöbbet kihozzuk, minden kijelölt szakaszt őszinte szívvel kell olvasni, előfeltételezések és előítéletek nélkül. Nyitott elmével közelítsünk, és folytatva a séta metaforáját, hittel induljunk, menjünk, amerre a Lélek vezet. A bibliai szöveg őszinte szívvel való olvasása segít meghallani és elfogadni Isten hangját, amely Igéjén keresztül szól hozzánk. Így olyanok fogjuk megismerni a Szentírást, amilyen: jelentőségteljesnek, gyönyörűnek, ihletettnek, lebilincselőnek, erkölcsileg nemesnek.

Kommentár

Bevezetés. A Szentírás olvasásának hat alapelvét ajánljuk megfontolásra. Az elsők (1-3) arra vonatkoznak, miként figyeljen az olvasó a szövegre. A második három (4-6) az olvasó válaszára fókuszál.

1. rész: Figyeljük meg a szöveget!

A szöveg értelmes. A 119. zsoltár írója Isten Igéjéről elmélkedik (Zsolt 119:15, 48): „*egész nap*” (Zsolt 119:97) és egész éjjel (Zsolt 119:148), vagyis elmondhatjuk, hogy folyamatosan gondolkodik a Szentírásról, mert ebben leli gyönyörűségét (Zsolt 119:44, 47). Isten Szavának szeretete az alapvető motiváció a zsoltáríró számára, amiért az Igét tanulmányozza (Zsolt 119:97, 113, 127). Isten Igéje olyan, mint egy szerelmeslevél, amit újra meg újra el kell olvasni. Ez arra indítja a zsoltárírót, hogy keresse benne a mélyebb értelmet, a szövegben megbúvó szándékokat.

A zsoltáríró olyan módszert követ, amit a modern tudomány úgy határoz meg, hogy alapos olvasás, alapos elemzés. Ez abból áll, hogy nagyon figyelmesen, szóról szóra olvassuk el a szöveget. Minden szónak, minden szintaktikai jellemzőnek és minden nyelvtani szerkezetnek jelentősége van. Aki így tanulmányoz, az többször elolvassa az adott szöveget. A zsoltáríró tanúságtétele szerint az effajta olvasás mindig értelmes és élvezetes (Zsolt 119:14, 111). Ez a megközelítés biztosítja, hogy mindig újabb és újabb kincseket találjunk.

A szöveg gyönyörű. Mielőtt az értelmét kutatnánk, megállapíthatjuk, hogy a Biblia szövege gyönyörű. Zeneileg és képileg is gyakran értékeljük, még mielőtt elménk teljesen felfogná annak jelentését. Ezért az olvasó számára az első lépés az, hogy figyelje meg alaposan a szöveg költői kifejezésmódját. Az irodalmi váz, amire felépül az egész szakasz, irányt mutat a jelentés felé, képessé tesz arra, hogy megértsük az író általános szándékát. A párhuzamosságok és nyelvi áthallások, amelyek összekapcsolják a szavakat és kifejezéseket egymással, segítik az olvasót abban, hogy jobban megértse azok jelentését.

A szépség alkotórészei. A 119. zsoltárt bizonyos szempontból nevezhetjük *akrosztichonnak*. 22 nagyobb szakaszból áll, egy szakasz (stanza, strófa) jut a héber abc minden betűjére. Mind a 22 szakasz nyolc versből áll, ez összesen 176 igevers. Ennek az irodalmi eszköznek a célja, hogy

bemutassa Isten Igéjének tökéles voltát, amire tulajdonképpen az egész zsoltár utal.

A 1 (nún) kezdőbetűs szakaszban (Zsolt 119:105-112) minden igevers más-más kifejezéssel utal Isten törvényére: „Igéd” (Zsolt 119:105, 107); „ítéleteid” (Zsolt 119:108); „törvényed” (Zsolt 119:109); „határozataid” (Zsolt 119:110); „bizonyosságaid” (Zsolt 119:111); „rendeléseid” (Zsolt 119:112). Ez az irodalmi jellegzetesség rámutat Isten törvényének minden lényeges vonatkozására, így összegzi annak tökéletes voltát.

A szöveg, mint a teljes Szentírás szövegének része. Itt most csak a 1 (nún) szakasz (Zsolt 119:105-112) irodalmi kontextusát fogjuk vizsgálni. A 1 (nún) stanzát megelőzi a 2 (mem) szakasz (Zsolt 119:97-104), utána pedig a 3 (szávek) következik (Zsolt 119:113-120). A 2 (mem) szakasz fő motívuma a törvény szeretete, az Isten által tanított, helyes út (Zsolt 119:102), szemben a hamis út gyűlöletével (Zsolt 119:101, 104). Ugyanez a gondolkodásmód jelenik meg a 3 (szávek) stanzában, és visszakapcsolódik ugyanazokhoz a motívumokhoz, amelyeket a 2 (mem) szakaszban láttunk (Zsolt 119:113, 119). A 1 (nún) szakaszt ezért ebben az összefüggésben kell elemeznünk.

A 1 (nún) stanza kontextuális elemzésébe a Szentírás tágabb kerete is beletartozik (intertextuális kapcsolat), ugyanakkor a közvetlen, szűkebb szöveggörnyezet is (a 119. zsoltár, vagyis a szövegen belüli kapcsolódás), amennyiben utalások fellelhetők. Ellen G. White is ezt a megközelítést ajánlja a Biblia tanulmányozásához, amikor leírja: „A Biblia önmagát magyarázza. Az igeszakaszokat össze kell vetnünk egymással. A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az Igére, mint egységes egészre tekintsen, észrevéve a szakaszok közötti összefüggéseket” (*Counsels to Parents, Teachers and Students*. 462. o.). „... mutassuk be, hogyan magyarázza az Írás önmagát, lévén az egyik szöveg a másik szöveg értelmének a kulcsa” (*Evangelism*. 581. o.).

2. rész: Az olvasó válasza.

A szöveg ihletett. A bibliai szöveg különbözik minden más irodalmi műtől. Mégpedig azért, mert a szent Írásokat Isten lehelte, más szóval ihlette. Ezért kulcsfontosságú, hogy lelki megközelítést alkalmazzunk tanulmányunk során (1Kor 2:13-14). A Szentírás kutatóiként imával és folyamatos önvizsgálattal közelítsünk a bibliai szöveghez, és biztosnak kell lennünk

abban, hogy az objektivitás vezérel, ami Istentől származik, nem pedig a szubjektív, személyes beállítottságunk és elfogultságunk.

Mivel nem vagyunk próféták, ezért nem szabad azt várnunk, hogy a szöveg értelmét Isten majd álom vagy látomás által fogja kinyilatkoztatni számunkra. Más részről, imádkozzunk azért, hogy Isten, aki ihlette ezeket az írásokat, segítsen a megértésükben. Ő válaszul elküldi Lelkét, hogy vezéreljen bennünket, miközben szorgalmasan és őszinte szívvel kutatjuk a szöveg értelmét. Gyakran váratlan módon felel, amire nem számítunk (lásd Jeremiás próféta válaszát a hamis prófétának, Hanániásnak, Jeremiás 28. fejezetében).

A másik fontos módja annak, hogy együttműködjünk Isten Lelkével, hogy beszélgessünk róla hittestvéreinkkel. A közös tanulmányozás próbára teszi alázatunkat is, hiszen beszélgetünk egymással a gondolatainkról, így engedjük, hogy Isten Lelke ott hasson, ahol akar (Jn 3:8), ápolva és tágítva látószögünket.

A szöveg elköteleződést igényel. Miközben olvassuk és tanulmányozzuk a bibliai szöveget, alkalmazzuk azt a jelen életünkre! Olvassuk úgy, mintha személyesen és közvetlenül hozzánk szólna (hiszen így is van)!

Továbbá elmélkedjünk azon, hogyan világít rá Isten Igéje életünk különböző területeire: munkánkra, problémáinkra, családtagjainkkal, barátainkkal és munkatársainkkal való kapcsolatunkra. Kötelezzük el magunkat amellett, hogy megtartjuk Isten parancsolatait (Zsolt 119:106)! Imádkozzunk, hogy Isten segítsen befogadni és megérteni az Ő tanításait (Zsolt 119:108)! Maradjunk hűségesek Isten törvényeihez (Zsolt 119:109-110)! Gyönyörködjünk Isten parancsolataiban, miközben engedelmeskedünk azoknak! Ne csak cselekedjük azokat, bizonyosodjunk meg afelől, hogy az engedelmesség valóban a szívünkéből jön (Zsolt 119:111)! Hozzuk összhangba egész életünket az örökkévalósággal, miközben gyakoroljuk az engedelmességet és megtartunk minden parancsolatot (Zsolt 119:112)!

A szöveg, mint erkölcsi mérce. Isten ihletett szavai nyomokban „robbanóanyagot” tartalmaznak. Vagyis a Szentírásban vannak olyan tanítások, amelyek robbanhatnak vagy ellenállást, bizonyos negatív válaszo-

kat válhatnak ki az emberi szívben, mert arra szólítanak, hogy áldozzuk fel bálványainkat vagy régóta dédelgetett bűneinket. Ezért gondosan, bölcsen és szeretettel kell alkalmaznunk ezeket az igazságokat, amikor másokkal beszélünk. Szomorú, de el kell mondani: a Biblia igéit gyakran használták emberek arra, hogy a megmentés és a felemelés helyett brutálisan bántalmazzanak másokat, ártsanak velük. Ezeknek a visszaéléseknek a sora hosszú és fájdalmas. Számos bűncselekményt követtek már el a Biblia nevében, és ez tragikus. A prófécia rámutat, hogy még sok ilyen be fog következni (lásd Jelenések 13-14). Ahelyett, hogy a Bibliát a vigasz szavaiként és az üdvösség örömhíreként hirdették volna, sokan ítélkezésre, mások lejáratására, bántására használták. Elmondhatjuk hát, hogy a Szentírás olvasásához elengedhetetlen az aláztos, tanítható szív, különben az élet Istentől származó Igéit a halál szavaivá tesszük. Az etikus tudatosságnak is jelen kell lennie, mint amikor a 119. zsoltár 1 (nún) szakaszát olvassuk. Isten világosságának Igéi (Zsolt 119:105) indítanak önmérsékletre, formálják szavainkat és tetteinket! Az „igaz” szó (héberül צדק - *cedeq*) egy olyan szakkifejezés, ami hordozza az erkölcsös, etikus viselkedés gondolatát. Mint ilyen, a 119. zsoltárt teljes egészében úgy tekinthetjük, mint erkölcsi érzékenységre és felelősségre való felhívást, nemcsak az életünkre, hanem a Szentírás olvasására nézve is.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Ötlet a tanító számára: Az alábbi tevékenységeket arra terveztük, hogy a csoport tagjai gyakorlatot szerezzenek a Biblia tanulmányozásában, és túlaradó örömet találjanak benne. A 3-5. gyakorlatokat lehet otthon is végezni. Adjunk ki egy vagy több feladatot az osztály tagjainak, hogy végezzék el a következő héten, és kérjük meg őket, hogy felkészülve jöjjenek majd a következő szombaton, és beszéljenek a többiekkel kutatásuk eredményeiről.

- 1. feladat (az osztályban):** Válasszunk ki egy szakaszt a 119. zsoltárból.
 - Alkalmazzuk a Biblia tanulmányozásának hat elvét a 119. zsoltár kiválasztott szakaszára (a nún stanzát [Zsolt 119:105-112] már ne vegyük, mert azt már kidolgoztuk).
 - Osszuk kis csoportokra az osztályt. Kérjük meg a csoportokat, hogy összpontosítsanak a kiválasztott szakaszra, és alkalmazzák rá a hat elvet.

- 10 perc múlva kérjük meg a csoportokat, hogy mondják el a többieknek, mire jutottak.
- 2. feladat (az osztályban): A Biblia tanulmányozásának kihívása.**
- Beszéljünk a csoportban a Biblia tanulmányozásának fontosságáról, időszerűségéről és nehézségeiről.
 - Miért kell tanulmányoznunk a Bibliát? Ez valóban nélkülözhetetlen? Indokoljuk válaszunkat!
 - Beszéljünk olyan érvekről – ha eszünkbe jutnak –, amik a bibliatanulmányozás ellen szólnak.
 - Keressünk olyan bibliai igéket, amelyek buzdítanak a Szentírás tanulmányozására.
 - Keressünk az Ószövetségben (főként a bölcsességirodalomban) és az Újszövetségben (lásd Jézus módszerét) anyagot és irányelveket a bibliatanulmányozáshoz.
- 3. feladat: Alkalmazás**
- Kérdezzük meg az osztály tagjait, hogyan alkalmaznák a héten részletezett bibliatanulmányozási elveket akkor, ha nem éppen a szombatiskolai osztállyal tanulmányoznak.
 - Hogyan tartanánk bibliaórát értelmiségieknek, tudósoknak, ateista-szekuláris embereknek, muzulmánoknak, zsidóknak, szegényeknek vagy gazdagoknak?
- 4. feladat: Történetek**
- Bátorítsuk az osztály tagjait, hogy keressenek Biblián kívüli történeteket, amelyek segítenek megvilágítani a választott szakasz tanulságait és tanításait (pl. életrajzok, humoros beszámolók, személyes tapasztalatok stb.)
- 5. feladat: (csak tanítóknak): technikai eszközök**
- Keress további eszközöket és segédanyagokat a Bibliához!
 - Add át az osztálynak a bibliatanulmányozási segédanyagok listáját, pl. munkafüzeteket, videóanyagokat.

TEHENEK ÉS A SZOMBAT IGAZSÁGA

Rompas egy maszáj törzsi családba született, amely egy apából, kilenc anyából és 83 gyerekből áll. Ő a 62. gyerek a sorban.

13 évesen az apja teheneit legeltette, amikor észrevette, hogy az állatok elindulnak egy irányba. Nem tudta őket megállítani. Hát ő is utánuk ment, és egy szabad téren tartott, vallási összejövetelen találta magát, amit egy, az Egyesült Államokból érkezett misszionárius vezetett. Rompas nagyon élvezte a prédikációt, mert bár írástudatlan volt, a rádióban sok prédikációt hallgatott, és ő maga is lelkesen beszélt a családjának mindarról, amit az igehirdetésekből megjegyzett. Rá is ragasztották idővel a „Pap” gúnynevet. Ezen az alkalmon azonban olyasmit hallott, amit a vasárnapi rádiós istentiszteleteken még nem hallhatott. Elszaladt egy írni-olvasni tudó barátjához. Megkérte, hogy írja ki neki a szombatról szóló bibliaverseket a prédikációból. 33 igeverset jegyzett le a barátja. Este, miután hazavezette a teheneket, nem maradt otthon, hanem 6 kilométert gyalogolt a helyi lelkész házáig, és átadta neki a 33 igeversből álló listát. „A mi Bibliánkban is benne vannak ezek a szövegek?” – kérdezte tőle. A lelkész csak egy pillantást vetett a papírra, majd baljós hangon mondta: „Te a démonimádók összejövetelén jártál!” Rompas nagyon megijedt. „Uram, irgalmazz nekem!” – suttogta. A lelkész fogta a Bibliáját, kétszer arcon vágta vele Rompast, miközben ezt kiabálta: „Jézus nevében, megdorgálom az ördögöt, aki megszállta ezt a fiút!”

Rompas későn ért haza. Álmában újra a misszionáriust látta, amint a szombatról prédikál. Aztán az elkövetkező három évben minden éjjel ugyanezt álmódta. Fiatal felnőttként úgy érezte: lehet, hogy ez jel az Úrtól, és elhatározta, hogy utánajár a szombat igazságának. A Papnak gúnyolt fiú így tette meg az első lépést afelé, hogy adventista lelkipásztor legyen. Ma már ismeri az igazságot, és tanítja is Kenyában.

Folytatás következik

Imaharcosok

Áttekintés

Kulcsszöveg: Zsoltárok 116:1-2

Alapigék: Dán 2:20-23; 6:10-11

Azért imádkozunk, mert tudjuk, hogy Isten hallja a hangunkat és válaszolni fog (Zsolt 116:1-2). Imáinkkal tehát lényegében felelünk Istennek, aki megtette a kezdő lépéseket azért, hogy visszavonzzon bennünket magához. Mennyire fontos tehát, hogy *A zsoltárok könyvében* az imádat – amely magába foglalja az ősi Izrael imáit – úgy tárul elénk, mint válasz a Teremtő Istennek, az Életadónak (Zsolt 95:1-6; 100:1-3). Lelki életünk fennmaradása az imától függ. Ahogy Ellen G. White is fogalmaz: „Az imádság a lélek lélegzetvétele” (*Prayer*. 12. o.).

Az ima jelentőségének mélyebb megértése érdekében két példát választottunk ki *Dániel próféta könyvéből*, amelyben az imádságnak jelentős szerepe van. Ezek a 2. és 6. fejezetben találhatóak.

A 2. fejezetben Dániel és három barátja azért könyörög az Úrhoz, hogy tárja fel nekik a király prófétai álmát, ami a világ sorsára vonatkozik (Dán 2:20-23). Dániel ezután költői megfogalmazással ad hálát Istennek kegyelmes válaszáért.

A 6. fejezetben Dániel, aki a Perzsa Birodalom egyik legmagasabb rangú kormányzójaként szolgál, könyörög és hálát mond Istennek, holott ezzel kockára teszi saját életét (Dán 6:10-11). Ezt a konkrét imádságot nem jegyzi fel *Dániel próféta könyve*, de a fejezet beilleszti abba a kontextusba, hogy milyen küzdelmei voltak Dánielnek a királyi udvarban.

Kommentár

Apokaliptikus imádság (Dán 2:20-23). Ez az alázatos szívvel elmondott hálaima a könyvben feljegyzett első imádság. A könyörgés egy külső esemény miatt született. A babilóniai királynak álmái voltak, és ezek miatt nem tudott aludni. Ami még ennél is rosszabb: nem tudta felidéz-

ni azok lényegét. A mágusai közül senki sem tudta megjelenteni, mi szerepelt az álmában, így magyarázni sem tudták azt.

Nabukodonozor ebben a pillanatban ráébredt arra, hogy a káldeusok csupán csaló sarlatánok. Dühös lett, és eldöntötte, hogy ezért az életükkel kell fizetniük (Dán 2:14) - beleértve Dánielt és három barátját is, akik a fenyegetésre imával válaszoltak. Bár könyörgésük szavait nem jegyezte fel az író, a bibliai szöveg elmondja, hogy Dániel kérte három barátját, „*kérjenek irgalmasságot az egek Istenétől*” (Dán 2:18). Imájukra válaszul Isten éjszakai látomásban megjelentette az álmot és annak magyarázatát Dánielnek (Dán 2:19). Dániel ezután egy gyönyörű imádságban áldotta a menny Istenét. A könyörgő és hálát adó imáknak több közös jellemzőjük van, mégpedig a következők:

A. Egyediség. Dánielnek és a barátainak az imája különleges, egyedi, mert egy váratlan eseményre adott válasz, amikor a biztos halál fenyegetésével szembesültek. A *Dániel próféta könyvében* található első ima egy „titokkal” kapcsolatos, amit senki sem tud megfejtteni, aminek a feltárása megmenti Dániel és barátai életét (Dán 2:18). Nem egyszerűen azért imádkoztak, mert ez volt a szokásuk, vagy mert az ima a kultúrájuk természetes része volt. A konkrét élethelyzethez és tapasztalathoz szabott, őszinte és szívből jövő imát mondtak.

B. Egy találkozás. Dánielnek és a barátainak az imája nem valami misztikus tapasztalat, spirituális meditáció pillanata abban a reményben, hogy megnyugvást és békét találjanak. Dániel Istennel vágyik találkozni, aki felett nincs ellenőrzése, akit nem tud kiszámítani, aki rajta kívül áll, „*az egek Istene*” (Dán 2:18). Ő az igaz Isten, mégpedig pontosan azért, mert elrejti magát. Ahogy Ézsaiás is elismeri: „*Bizony te elrejtőzködő Isten vagy*” (Ézs 45:15). Mivel Isten elrejti arcát (a bálványoktól eltérően), Dániel nem feltételezi, hogy automatikusan választ fog kapni kérésére. Ezért a barátaival együtt alázattal fordul felé, kegyelemért könyörögve. Imádságuk könyörgés, mint ahogy könyörgés volt Jézus példázatában a kitarító özvegyasszony imája is (Lk 18:1-8). Kitarítása - Dánielhez és barátaihoz hasonlóan - emlékeztet Jákób imájára, amikor Istennel küzdött: „*Nem bocsátlak el, míg meg nem áldasz engem*” (1Móz 32:26).

C. Mennyből a földre. Bár az ember imája fölemeli a lelket Istenhez, Isten válaszként felénk mozdul. Itt a legfőbb különbség Dániel és a barátai, valamint a káldeusok imája között, akik vallásának része a mágia gyakorlása. A káldeusok világlátása szerint a király parancsának teljesí-

tése itt történik, az ő létezésük színterében, a földön, és technikai gyakorlottságukon és varázsigéiken múlik. Szerintük az istenek szférájába az embernek lehetetlen feljutnia, mert az istenek „*nem laknak együtt a halandókkal*” (Dán 2:11). Dániel hite szerint azonban a menny Istene lejön és kinyilatkoztatja az álom „titkait” (Dán 2:28). Ha Isten válaszol az imáinkra, az nem a mi érdemeink vagy az imánk minősége miatt történik, az nem tőlünk függ, hanem tőle és az Ő érdemeitől. A teljesen az Isten érdemeire való hagyatkozás jelentőségét bizonyította az egész lévítai áldozati rendszer, ami Krisztus áldozatára mutatott előre. Ezért hagyta meg Jézus - a lévítai áldozatok beteljesítője -, hogy az Ő nevében imádkozzunk az Atyához (Jn 16:23).

D. Hála. Isten válaszolt Dániel könyörgésére, ezért a hála nagyon fontos része Dániel imájának (Dán 2:20-23). A próféta áldja Istent azért, hogy tőle kapott bölcsességet és erőt (Dán 2:20). Elismeri Istentől való függőségét, és ami még fontosabb: elismeri Isten irgalmas kegyelmét. Amit Istentől kapunk, azt Ő ingyen adja, olyan kegyelem, aminek semmi köze nincs a mi bölcsességünkhöz (Dán 2:30).

E. Prófécia. Isten válasza miatt megmenekül Dániel és a többi bölcs élete is, viszont itt valójában a világ és a király üdvössége fontos. Dániel azért is hálát ad Istennek, hogy az Úrnak hatalmában áll megváltoztatni az időket, dönteni királyokat és felállítani örökkévaló birodalmát (Dán 2:44). Krisztusnak a hegyi beszédben elmondott imájában is felcsillan ez a reménység: „*Jöjjön el a te országod*” (Mt 6:10).

A bölcsesség imája (Dán 6:10-11). Dániel 6-ban a próféta imája nem függ az események kimenetelétől, hanem azok ellenére hangzik el. Bár tudott a rendeletről, ami megtiltotta, hogy könyörögni lehessen bárkihez a királynak kívül, ő továbbra is imádkozott (Dán 6:10). Az ilyen imádság az ember mindennapi teendői közé tartozik. Dánielnek ez az imája szintén egyedi jellemzőkkel rendelkezik, mégpedig az alábbiakkal:

Meghittség. Dániel bement a felső szobájába imádkozni. Ahogy Jézus tanácsolta: „*Te pedig amikor imádkozol, menj be a belső szobádba, és titkon, ajtódat bezárva imádkozz a te Atyádhoz*” (Mt 6:6). Dániel imája meghitt és személyes, titkos helyen elmondott ima, amit senki sem hall, csak Isten. Ha azzal a tudattal, azzal a szándékkal imádkozunk, hogy mások hallják, mert az a fontos, hogy mások mit gondolnak a szavainkról és a hírnevünkről, akkor az önreklámozó tevékenységgé vagy a sza-

vak és az önteltség parádéjává lesz. Ami pedig még rosszabb: teret ad a dicsekvésnek, ahelyett, hogy az Istennel való találkozás helye lenne. A dicsekvő, szövirágokból álló imát lehet, hogy mások értékelik, Istenhez azonban nem ér el.

Menedék. Dániel egy olyan szobában imádkozik, amit erre a konkrét lelki pillanatra különített el. A felső szoba a tetőn volt, távol a forgatagtól, a zajos tevékenységektől. Az imát tehát olyan hellyel kell összekapcsolni, ami elkülönül a mindennapi élet közönséges dolgaitól, aminek a küszöbén kívül hagyjuk az aggodalmakat és a figyelmünket elvonó tényezőket. Az ilyen hely menedék, ahol a figyelmünket nem tereli el semmi, csendes hely, távol a világ zűrzavarától.

Rendszeresség. Dániel kialakította azt a szokást, hogy naponta háromszor imádkozott, ez jelölte számára a nap ritmusát: reggel, amikor felébredt és készült a napi feladatai végzésére; a nap közepén, amikor a munka dandárja volt; és a nap végén, amikor végzett munkájával és lefekvéshez készült. Dániel tehát önfegyelemmel és gyakorlással alakította ki az imaéletét. Ez a példa arra tanít, hogy mekkora értéke van, ha beépítjük az az imádságot életritmusunkba. Legyen a napirendünk része, mint az étkezés, a munka vagy egyéb, rendszeres tevékenységek és találkozók.

Alázat. Bár a Biblia többféle testtartást felsorol, ahogyan imádkozhatunk (állva, kitért karokkal, fejet lehajtva stb.), a legkedveltebb mégis a térdet hajtva imádkozás, ami alázatot fejez ki. Amikor leborulok az Úr előtt, elismerem véges és érdemtelen voltomat, valamint az Isten előtti hódolatomat és elkötelezettségemet a szolgálatára.

Reménység. Dániel szokása, hogy naponta háromszor imádkozott, illeszkedett a jeruzsálemi templomban bemutatott áldozatok rendjéhez (1Krón 23:30-31). Babilonban Dániel nyugat felé fordult, vagyis a jeruzsálemi templom irányába. Salamon a templomszentelő imájában utalt arra, hogy amennyiben Isten gyermekeit fogságba vinnék, mennyire fontos a könyörgés, hiszen nincs lehetőségük felmenni a jeruzsálemi templomba (1Kir 8:47-49). A fogságban elmondott imának a jeruzsálemi templomhoz való kapcsolása a reménység kifejezése is volt, hogy a száműzött vágyakozik visszatérni úgy a földi Jeruzsálembe, mint majd a mennyei, új Jeruzsálembe, hogy ott lakozzon.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Ötlet a tanító számára: Osszuk meg az osztály tagjaival az alábbi, személyes tevékenységeket, hogy azokkal imaéletüket gazdagíthassák. Bátorítsuk őket arra, hogy a következő héten építsék be azokat az imaéletükbe. Javasoljuk, hogy következő szombaton számoljanak be arról, hogyan erősítették ezek a hitüket és segítettek közelebb kerülni Jézushoz.

1. tevékenység: egyedi ima. Azzal a kockázattal járnak a betanult imádságok, mint amilyen az étkezéseknél az asztali áldás, hogy mechanikusá válnak. Néha azt is elfelejtjük, hogy már imádkoztunk!

- Tűzzük ki célul, hogy étkezéseknél mindig spontán, egyedi imát mondunk, Isten áldását kérve!
- Olvassunk fel egy imát a Zsoltárokból a megszokott, étkezéshez mondott ima helyett!

2. tevékenység: hálaima.

- Amikor hálát adunk Istennek, kerüljük az általánosságokat! Nevezzük meg konkrétan mindazt, amiért hálát adunk!
- Minden reggel, amikor felébredünk, köszönjük meg Istennek, hogy élünk, mert Ő támasztott fel a lelki halálból!
- Minden este, mielőtt lefeküdnénk, köszönjük meg a jó dolgokat, amiket kaptunk, illetve tapasztaltunk!

3. tevékenység: a remény imádsága.

- Gondoljunk az őskeresztény üdvözlésre (1Kor 16:22): *Μαράνα θά* (*Marána thá* - Jöjj el, Urunk!), vagy *Μαράν àθά* (*Marán áthá* - „Urunk eljön”)!
- Amikor imádkozunk, tegyük szokásunkká, hogy Jézus második eljövételére gondolunk! Kérjük az Urat, hogy jöjjön el mihamarabb!

4. tevékenység: Elkülönített hely.

- Jelöljük ki egy külön helyet az otthonunkban az imádkozásra!
- Rendezzük be úgy ezt a kis sarkot, hogy csendre és elmélkedésre késztesen!

5. Az alázat ideje (JSir 3:29).

- Tegyük szokásunkká, hogy letérdelünk, amikor imádkozunk!
- Gondoljunk arra, hogy Isten nélkül lelkileg halottak vagyunk! Kérjük, hogy töltsön be Szentlelkével és adjon új életet!

NADRÁGRA CSERÉLNI A SHUKÁT

A lelkésze azt mondta Rompasnak, a kenyai maszáj fiúnak, hogy a hetednapi adventisták démonimádók. Arról is mesélt, hogy az adventisták háttal mennek be szombatonként az imaházukba, és teljesen meztelenül vesznek részt a szertartáson.

16 éves korában határozta el Rompas, hogy kideríti, igazat mondott-e a lelkésze. Egy szombaton kora reggel több kilométert gyalogolt a legközelebbi adventista gyülekezetig. Elrejtőzött a közeli dombon és várt.

Nemsokára megérkezett az első ember. Nem háttal közeledett, és nem is volt meztelen. Rompasnak tetszett az öltözeke: elegáns öltöny és nyakkendő. Arra gondolt, hogy bárcsak neki is lenne öltönye és nyakkendője. Ő maga félmeztelen volt, a hagyományos shukát viselte, ami tulajdonképpen egy piros alapon fekete csikos vászonkendő.

Ekkor megérkezett a lelkész meg több gyülekezeti tag. Egyik sem háttal ment be az épületbe, és mindegyik szép öltözékben volt. A kórus énekelni kezdett. „Ó, boldog nap...” - a dallam magával ragadó volt. Rompas óvatosan belépett a gyülekezetbe és leült a hátsó sorba. A prédikáció után odament hozzá egy fehér férfi, egy misszionárius, akit azelőtt és utána sem látott. Átadott neki egy nadrágot. Rompas nagyon izgatott lett! Soha életében nem volt még nadrágja! Gyorsan magára kapta, és letépte magáról a shukát, hogy övként használja, le ne csússzon a nadrág. Otthon a 82 testvére meglepődve nézegette a nadrágot viselő maszáj fiút. Köré sereglettek és kérdezősködni kezdtek, mi történt. A nadrágot gondosan őrizte, és csak szombatonként vette fel, amikor a gyülekezetbe ment. Ilyenkor nagy feltűnést keltett a faluban, többen követték. Néhány hónappal később Rompas és az édesanyja egy napon keresztelkedtek meg és lettek hetednapi adventisták, a szívükbe fogadták Jézust. A majdnem 100 tagú család első két tagja lett ekkor hetednapi adventista! Rompas életében először teljesen szabadnak érezte magát. Jézus ezt mondta tanítványainak: „és megismeritek az igazságot, és az igazság szabaddá tesz titeket” (Jn 8:32). „Az igazság tett engem szabaddá” - vallotta Rompas egy interjúban.

Folytatás következik

Gyakorlatias imádság

Áttekintés

Kulcsszöveg: Zsoltárok 62:9

Alapigék: 1Sám 1:10-17; 1Királyok 18; Dán 9:3-19; Mt 6:5-15

Az ima egyetemes emberi szükséglet. Néha talán úgy érezzük, mintha imáink megválaszolatlanul elillannának a semmibe. A *zsoltárok* könyve tulajdonképpen olyan imák gyűjteménye, amelyeket az ember remény-ségére és az Isten utáni vágyakozására alapozva írtak. A 62. zsoltár például úgy kezdődik, hogy az ember csendben vár Isten válaszára (Zsolt 62:2, 6). Majd egy felhívással folytatódik, hogy bízzunk Istenben és öntsük ki előtte szívüket (Zsolt 62:9). Végül bizonyossággal zárul, hogy Isten válaszol (Zsolt 62:12).

Múlt héten az imádság teológiáját tanulmányoztuk, a lelki jelentőségére összpontosítottunk. Ezen a héten az ima tapasztalatáról elmélkedünk: miként imádkoztak különböző bibliai szereplők, akiknek Isten meghallgatta kiáltásait és válaszolt azokra.

Kommentár

Bevezetés. Három bibliai szereplőt választottunk ki, hogy lelkesítsenek az imádságra. Az első Anna (1Sám 1:6-17), akinek az imái sirással kezdődtek, de örömmel végződtek (1Sám 2:1-11). A második Illés, akinek igehirdetéssel felérő, drámai imája, majd csöndje hatalmas bizonyágtétel volt azok számára, akik figyelték Isten és Baál küzdelmét a Kármelen (1Kir 18:1-19:18). A harmadik személy Dániel, aki a könyörgés és a remény imáját tárta az Úr elé (Dán 9:3-19).

Keserűség és öröm imái: Anna (1Sám 1:6-2:11)

Anna története egy istenfélő emberről szóló feljegyzéssel indul (1Sám 1:3), akinek tiszteletre méltó felmenői voltak (1Sám 1:1). A szöveg utal Éli pap két fiára is, akik Silóban, a szenthelyen voltak (1Sám 1:3). Éli egy széken ült a szent sátor bejáratánál (1Sám 1:9). A történet hőse azonban

Anna, aki meddő, ezért nem lehet gyermeke (1Sám 1:6). A bibliai szöveg arról tudósít, hogy Anna kétszer imádkozott (1Sám 1:10-11; 2:1-10). Első alkalommal „*lelkében elkeseredve*” könyörgött Istenhez (1Sám 1:10). Nagy bánatában válaszáért esdekelt. Amikor másodszor imádkozott, már túlradó örömmel szólt, hiszen Isten kegyelmesen válaszolt imájára. A bibliai szöveget átítatja az imádság témája: hétszer fordul elő e szakaszban az „*ima*”, valamint más, ezzel kapcsolatos kifejezések, pl. „*könyörgött*” és „*kért*” (1Sám 1:10, 12, 17, 20, 26, 27; 2Sám 2:1).

Keserű ima. Anna első imája reménytelenségből fakad. Nyomorultnak érzi magát, nem eszik, bánatosan zokog. Nem teljesül a vágya, hogy gyermeke szülessen, mert az Úr bezárta a méhét. Meddősége miatt nevetség tárgya lett a családjában. Minden évben, amikor felment az Úr házához, a vetélytársa gúnyolta (1Sám 1:7). Még rosszabb, hogy Éli pap elítélte, amikor imádkozott. Azt hitte, hogy részeg, mert csak ajkai mozogtak, de a hangját nem hallotta (1Sám 1:13). Anna bánata azonban hirtelen reménnyé változott. Ennek következtében pedig enni kezdett, nem szomorkodott többet (1Sám 1:18).

Az Írás Sára, Rebeka és Ráchel történetét idéző kifejezésekkel festi le, hogy ezután Anna fogant a méhében, majd megszülte Sámuel: „*az ÚR megemlékezett róla*”, „*várandós lett*” (1Sám 1:19-20; vö. 1Móz 21:1; 30:22).

Az örömteli imádság. Anna története egy új és örömteli imában éri el csúcspontját. Ekkor már nem érezte magát nyomorultnak és magányosnak. Már azért ment az Úr házába a férjével és a gyermekével, hogy bemutassa a kis Sámuel Éli papnak, mint imája gyümölcsét (1Sám 1:26-27). Második imája teljesen különbözik az első, bánatos könyörgéstől. Míg korábban szomorú és letört volt, ekkor örvendezve dicsőítette az Urat. Ez az ima, ami prófétai és messiási is egyben, Mária imájában lel majd visszhangra az angyali üdvözlétnél (Lk 1:46-55).

A kijelentés és a csend imái: Illés (1Kir 18:1-19:18)

Izraelben már több, mint három év telt el eső nélkül. Illés próféta ekkor megmértetésre hívta Akháb királyt (1Kir 18:19). Illés és Baál prófétái között a Kármelen zajlott az ütközet. Illés utasítása szerint Baál prófétáinak az istenükhöz kellett kiáltaniuk, kérve, hogy tűz eméssze meg az

áldozatukat. Hasonlóképpen ő is kérte az Urat, hogy küldjön tüzet az oltárra tett áldozatra (1Kir 18:24).

Baal prófétáinak imájára nem érkezik válasz. Baal prófétái imádkoznak. Többször hívják istenüket: „*Baal! Hallgass meg minket!*” - ám nincs válasz. Ugrándoznak, kiáltoznak, vagdossák magukat, mindhiába. Nem kapnak választ (1Kir 18:26, 29).

Illés imája meghallgatásra talál. Ezután Illés lelocsolja vízzel az oltárát, az Istennek felajánlott áldozatot is, majd imádkozik (1Kir 18:33-35). Válaszul tűz száll alá az égből, és megemésztí az áldozatot. Illés nem hall semmilyen hallható hangot imájára válaszul. A tűz megjelenése az egyetlen jele annak, hogy Isten meghallgatta az imáját.

Illés ezután kérte a királyt, hogy keljen fel, egyen és igyon, mert jön az eső (1Kir 18:41). A próféta hétszer küldi el a szolgáját, hogy kémlelje az eget, érkezik-e már az eső. Amikor végül elered, olyan erősen zuhog, hogy Illésnek kell a királyt kísérenie, hogy haladni tudjon az úton. Illés ez alkalommal sem hallja Isten hangját, ahogyan kinyilatkoztatja akaratát, az eső a bizonyíték arra, hogy meghallgatta az imáját.

A mennyből alászálló tűz és Isten jelenlétének bizonyítéka ellenére Jézabel továbbra sem hajlandó elismerni Isten hatalmát. Üldözi Illést, aki - most először - félti az életét. Imádkozik Istenhez és keserűen panaszkodik, hogy rajta kívül mindenki elhagyta az Urat (1Kir 19:10; vö. 18:22). A keserűséghez félelem társul, és életét mentve menekül Jézabel fenyegetései elől (1Kir 19:3).

A halk hang. Illés menekül Jézabel elől, és egy barlangban rejtőzik el. A beszámolóban ezen a ponton hallatszik először az Úr hangja: „*Mit csinálsz itt, Illés?*” (1Kir 19:9)? Illés próbálja igazolni csüggedését, és kijelenti, hogy ő az egyetlen hűséges Izraelben, aki kiáll az Úr védelmében (1Kir 19:10). Isten nem felel erre a kijelentésre. Amikor végül mégis válaszol, hangja nem a zúgó, erős szélben hallható, nem is a földrengésben vagy a tűzben (1Kir 19:11-12). Illés váratlanul „halk és szelíd” hangot hallott (1Kir 19:12). A héber kifejezés, דְּקָה קוֹל דְּמָמָה (*qol dömámáh daqqáh*) szó szerint azt jelenti: „finom csönd hangja”, „halk, csöndes hang”. Illés csak ekkor érti meg, hogy Isten jelenlétében van (1Kir

19:13). A tűz és az eső hangja egy-egy csoda volt, amely Isten hatalmát mutatta be. Ám e hangos jelenségeken túl Isten csendjének a hangja volt az, ami az Úr jelenlétét a legnyilvánvalóbb módon bizonyította, az isteni megnyilatkozás erőteljes hirdetéseként.

A reménység komoly, könyörgő imája (Dán 9:3-19).

Dániel imája nem pusztán irodalmi kísérlet vagy teológiai értekezés, hanem az Istennel való közeli kapcsolat kifejeződése, aki messze van, mégis közel. Isten közelségére az is utal, hogy Dániel személyes Istenként szólítja meg Őt. Az אֲדֹנָי ('adonáj) „Uram” megszólítás Isten közelségét fejezi ki, ez a leggyakrabban használt isteni cím az imádságban (Dán 9:4, 7, 9, 15-17, 19 [3x]). Isten távoli voltát a másik neve által fejezi ki, תְּאֵלֵהִים (há 'Elóhim) „az Isten”. Mégis, ahogy már rámutattunk, Dániel, aki „nagy és félelmes Isten”-ként jellemzi az Urat, ugyanakkor személyes Istenként is azonosítja, hiszen ezt mondja: „az én Istenem”. A hűséges Isten (Dán 9:4) és a bűnös, hűtlen nép szembeállításával a köztük lévő távolságot hangsúlyozza, az emberek bűneinek súlya és az Úrhoz való közeledésük szükségessége által.

Az ima egy utolsó könyörgéssel zárul: 'adonáj, „Uram”, amit háromszor ismétel. Minden ismétlést egy újabb ige követ, hogy felhívja Isten figyelmét:

„Uram, hallgass meg!

Uram, bocsáss meg!

Uram, figyelj ránk, és cselekedj” (Dán 9:19).

Dániel imája Isten népének üdvösségére vonatkozik. Kitartó elszántsággal Isten válasza után sóvárog: „Cselekedj! Ne késlekedj!” Ez az őszinte ima, amire a 70 hétről szóló prófécia a válasz (Dán 9:24-27), Krisztus első eljövételéhez vezet bennünket. Ugyanez a buzgó vágyakozás rezonánál az angyal kérdésében is: „Meddig tart ez...?” (Dán 8:14). Erre a kérdésre lesz válasz a 2300 este és reggel, ami a Jézus eljövételét megelőző ítélet eszkatológiai napjáig vezet (Dán 8:14).

Gyakorlati alkalmazás

Ötlet a tanító számára: Az alkalmazás részben az osztály tagjai Jézus mintaimájára figyeljenek (Mt 6:9-13)! Kérjünk meg egy önként vállalko-

zót, hogy olvassa fel ezt a szakaszt! Kérjük meg a tagokat, hogy vonjanak le gyakorlati, a mindennapjainkra vonatkozó tanulságokat, ahogyan ezt az alábbiakban láthatjuk! A következő szombaton mondják el a többieknek, hogyan gazdagodott a lelki életük ezeknek az elveknek az alkalmazása által!

1. elv: „*Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy*”. Amikor imádkozunk, legyünk tudatában annak, hogy Isten az Atyánk, közel jön hozzánk, noha a mennyben van.

2. elv: „*Jöjjön el a te országod*”. Gondoljunk úgy Isten eljövendő országára, mint a béke, az igazság és a szeretet helyére. Éreztesük ezt a reménységet az emberi kapcsolatainkban, miközben eszünk, iszunk, dolgozunk, a szabadidőnket töltjük.

3. elv: „*legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is*”. Ezt az imádsággal kapcsolatos elvet alkalmazzuk döntéseinkre. Mindent, amire vágyunk, tegyünk Isten oltárára. Éljük a teljes alárendelődés lelkületével, ami a menny előíze a másokkal való kapcsolatainkban is. Vegyük figyelembe mások igényeit, és tartsuk őket többre önmagunknál.

4. elv: „*Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma*”. Vegyünk részt valamilyen jótékonyági programban. Táplálkozásunkban legyünk mértékletesek, köszönjük meg Istennek, amit adott, és ne habzsoljunk.

5. elv: „*...bocsásd meg a vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek*”. Kérjük Istent, hogy bocsásson meg valakinek, aki bántott minket, majd kérjünk irgalmas szívet is, hogy mi is meg tudjunk bocsátani annak az embernek. Menjünk el hozzá, látogassuk meg, hívjuk meg egy ebédre. (Egyelőre nem feltétlenül kell elmondani az illetőnek, hogy megbocsátottunk neki, hacsak a Szentlélek nem nyit erre ajtót, és nem készít konkrétan a közlésre. A lényeg, hogy legyünk szeretetteljesek és kedvesek, és tapasztaljuk, milyen úgy kapcsolatot teremteni valakivel, hogy nincs keserűség a szívünkben.)

6. elv: „*...ne vígy minket kísértésbe*”. Kérjük Istent, erősítsen meg, hogy ellenállhassunk a kísértéseknek. Ugyanakkor azt is kérjük, hogy adjon erőt becsukni az ajtót a kísértések előtt. Kerüljük, hogy megpróbáljunk, megérintsünk, megnézzünk olyasmit, ami elválasztana bennünket Istentől.

7. „...szabadíts meg a gonosztól”. Kérjük Istent, hogy szabadítson meg egy konkrét gyengeségtől vagy valamilyen gonoszsághoz való vonzódástól, amivel éppen küzdünk. Kérjük tőle győzelmet!

REMÉNY A MASZÁJOKNAK

Rompas, a 16 éves kenyai maszáj fiú a keresztsége után eldöntötte, hogy iskolába fog járni. Mindennél inkább vágyott arra, hogy maga is tudja olvasni a Bibliát. Ellenállásba ütközött azonban az apja és sok testvére részéről, akik semmi szükségét nem látták annak, hogy egy maszáj tanuljon. Ő azonban kitartó volt, és a családból elsőként elvégezte az általános, majd a középiskolát. Ezután teológiát akart tanulni a Bugema Egyetemen, Ugandában, de ehhez pénzre volt szüksége.

Az egyik este összehívta azokat a testvéreit, akik megtartották a szombatot, hogy imádkozzanak vele 7000 kenyai shillingért, amivel elutazhat Ugandába felvételizni az egyetemre. Alighogy befejezték az imát, valaki kopogtatott az ajtón. Egy politikus érkezett, Rompas apját kereste. Bár maga nem volt hívő, így tőle szokatlan kérdést tett fel: „Van ennek a családnak papja?” A testvérei rögtön odatolták elé Rompast, akinek még mindig Pap volt a neve (már nem gúnyneve). „Mire volna leginkább szükséged?” - kérdezte tőle a vendég. „Egyetemi végzettséget kellene szereznem a Bugema Egyetemen Ugandában.” Alex a zsebébe nyúlt és előhúzott 15 ezer kenyai shillinget. Ez több mint a duplája volt annak, amiért Rompas imádkozott. Felvették az egyetemre, és amikor ezt a politikus meghallotta, akkora összeget adott neki ajándékba, ami elég volt a hároméves tanulmányaira.

Jelenleg Rompas Josphat Lekishon missziós lelkületű, adventista lelkipásztor. Erőfeszítései nyomán hat keresztény gyülekezet lett hetednapi adventista, a saját családjuk birtokán még egy gyülekezet működik 33 taggal; a maszáj embereknek eddig 500 Bibliát ajándékozott. „A legjobban azt szeretem, amikor Bibliát adhatok a maszájok kezébe. Olyan ez, mintha reményt adnék a reményvesztetteknek” - nyilatkozta.

YouTube videó Rompasról itt: bit.ly/Rompas-IS

Hitben járni

Áttekintés

Kulcsszöveg: Zsidókhöz 11:1

Alapige: 1Móz 15:6; Zsidókhöz 11; Jel 14:6

Hallottam egy történetet egy királyról, akinek mindene megvolt, mégis boldogtalan volt. Ezért elhatározta, hogy körbeutazza a világot a boldogságot keresve.

Egy nap, amikor épp keseregve és csüggedten haladt át egy erdőn, énekszót hallott. Az ének örömmel töltötte be a szívét. Úgy okoskodott magában, hogy ha neki ekkora örömet okoz a dal, akkor biztosan az éneklő ember is boldog. Csöndesen közelebb lopakodott, és észrevétlenül egy bokor mögé rejtőzött. Az éneklő férfi tényleg boldognak tűnt. A király oldalát fúrta a kíváncsiság, mi lehet a boldogságának az oka. Elhatározta hát, hogy kideríti. Megkérdezte tőle: „Mid van neked?” A férfi meglepődött, és nem tudta, mit válaszoljon. „Hogy mim... mim van nekem?” - dadogta. „Igen, mid van neked? - ismételte meg a király a kérdést. - Mid van, amitől ilyen boldog vagy?”

„Nincs nekem semmim, csak ez az ing, ami rajtam van” - felelte az ember.

„Ajánlok egy üzletet - mondta a király. - Add nekem az ingedet, én pedig cserébe gazdaggá teszek.”

Az ember beleegyezett. A királynak adta az ingét egy erszény aranyért, majd távozott. A király magára öltötte az inget, sétált pár lépést, újra meg újra megérintette az inget. Semmi sem változott. Még mindig nem volt boldog.

Ennek a történetnek az a tanulsága, hogy a boldogság nem azon múlik, amink van, vagy ami eredendően bennünk található. Ahogy majd tanulni fogjuk Zsidók 11, és Jel 14:12 alapján, a hit sem olyasmi, ami a zsigereinkben van.

Kommentár

Bevezetés: Hogyan működik a hit folyamata? Ahhoz, hogy erre válaszolni tudjunk, három alapvető ígeverset fogunk megvizsgálni, amelyek a hitről szólnak. Az első szöveg a hit egyetlen bibliai meghatározása, amit a hit ószövetségi pátriárkái és hősei erősítenek meg (Zsid 11:4-40). A második szöveg magyarázatot ad arra, miként működik a hit - ezt Ábrahám bizonyágtételéből látjuk, aki a hit általi megigazulás atyja (1Móz 15:6). A harmadik szöveg a hitről szóló bizonyágtétel, amit Isten végidei népétől (a „szentektől”) tanulunk (Jel 14:12).

A hit meghatározása (Zsid 11:1). Zsid 11:1-ben található az egyetlen bibliai szöveg, ami meghatározza, mi a hit. Pál, *A zsidókhöz írt levél* írója szerint a hit két összetevőből áll. Az egyik elem a „*remélt dolgok felőli bizonyosság*”, ami az emberi történelem utolsó eseményére, az adventre vonatkozik. Arra, amikor a vég idején eljön Isten országa - ez egyben „az ígéret” is, aminek teljességét a régiek nem kapták meg (Zsid 11:39).

A hit másik eleme „*a nem látott dolgokról való meggyőződés*”. Ez az aspektus az emberi történelem legelső eseményére utal, a világ teremtésére. Megfigyelhetjük Zsid 11:1 görög eredeti szövegében, hogy a „látottak” (βλεπομένων - *blepomenón*) szó előre mutat Zsid 11:3-ban arra, hogy βλεπομενον (*blepomenon*, ami látható), és ez a világ teremtésére utal. Más szóval, a hit két eseményt érint, amelyek egészen Isten ellenőrzése alatt mennek végbe. Ezek a világ megteremtése és a második eljövétel. A hit hív, hogy higgyünk a teremtés általunk nem látható folyamatában, és reménykedjünk a szintén még nem látható második eljövételben. Tehát a hit alapvető megértése ezen a két eseményen alapszik: a teremtésen és a második eljövétel reménységén. Az eseményeknek ez a mintázata világosan látszik a Szentírás kanonikus felépítésében is. A Biblia a teremtéssel kezdődik (1Móz 1:1-2:1), és az Úr eljövételével zárul (Jel 22:20). Az Ószövetség írásai szintén ilyen szerkezeti felépítésről tanúskodnak: a teremtéssel kezdődnek és vagy az Úr napjának eljövételével zárulnak (Mal 4:5), vagy azzal a reménységgel, hogy a szombatév alatt a nép visszatérhet a babiloni fogságból (2Krón 36:21-23).

Érdeemes megjegyezni, hogy ez a szerkezeti minta máshol is igazolható a Szentírásban, ahogyan a következő példák is mutatják: 1) *Mózes első könyve* a teremtéssel kezdődik, és az ígéret földjének a távlatával, végül

pedig a feltámadás reménységével zárul, hiszen ez a gondolat rejlik József kérésében, hogy vigyék el csontjait Egyiptomból (1Móz 50:25-26). 2) Hasonlóképpen a Pentateuchosz (Mózes öt könyve, a Tóra) is a teremtéssel kezdődik, és az ígéret földjének a képével, valamint a feltámadás reménységével végződik (5Móz 34:4-6). 3) *Ézsaiás próféta könyve* azzal kezdődik, hogy Isten az eget és a földet hívja népe elleni panasza tanújának, és azzal zárul, hogy új eget és új földet teremt, hogy a megváltottak szombatról szombatra, örökké imádják ott Őt (Ézs 66:22-23). 4) *A prédikátor könyve* a teremtéssel kezdődik (Préd 1:1-11) és az eszkatológiai ítélettel zárul (Préd 12:16). 5) *Dániel próféta könyve* az étkezéssel kapcsolatos próbával kezdődik, ami visszautal a teremtéskor adott étkezési elvekre (Dán 1:12; vö. 1Móz 1:29), és a második eljövettel, a feltámadás napjával zárul, amely „a végső napon” következik be (Dán 12:13). 6) *János evangéliuma* a teremtéssel kezdődik (Jn 1:1-10) és a második eljövettel kapcsolatos ígérettel zárul (Jn 21:22-23).

Ábrám hite. Az Istennel kapcsolatos messiási látás hatására Ábrám bizakodva, hittel tekintett a jövőbe. Az ég csillagait az isteni ígéret jeleinek látta. A héber הֵעֵמִין *he'emin* szó (hitt) többet ölel fel érzelmi vagy intellektuális folyamatnál, tehát tágabb jelentésű, mint a magyar „hisz” szó. Hasonlóképpen a „hitt” jóval többet jelent, mint azt, hogy valaki egyetért egy hitvallással vagy vallási hittétellel. A héberben a „hinni” ige történelmi és kapcsolati jelentőséggel bír, ahogyan a szó töve sugallja: אָמַן – *áman*. Jelentése: „hűséges”, „szilárd”, „megbízhatónak bizonyul”, különösen, ha a tárgy a $\text{בֹּ$ *bö* (-ban, -ben) prepozícióval áll együtt. Ábrám szilárdan hagyatkozott Istenre, hitte, hogy lesznek leszármazottai. Ez a fajta hit az, amit Isten igazságul tulajdonított neki („*igaznak fogadta el őt*”). A „tulajdonított” szónak Isten az alanya. Ezt az olvasatot bizonyítja a יְחָסֵב *jöcháséb* (számíttatik [az ő javára, KAR]) ige Istennel kapcsolatban használt passzív alakja (nifal igetörzs) máshol is ebben a kifejezésben (3Móz 7:18; vö. Zsolt 106:31), ahol Isten az alany. Ez azt jelenti, hogy Isten Ábrám hitét „igazságnak” tekintette (Zsolt 106:31), mintha Ábrám igaz lett volna.

Az ilyen hit jelenti a megigazolást. Az emberi erőfeszítés és a cselekedetek nem tesznek igazzá. Az, hogy Isten igaznak tekint, az Ő ajándéka. 5Móz 15:6 úgy nyer igazán értelmet, ha az ősi egyiptomi hitvilág háttérén szemléljük, ami Ábrám napjaiban uralkodott. Mindkét rendszerre

jellemző, hogy a „beszámítás”, „valakinek tulajdonítás” és az „igaznak nyilvánítás” a jogi nyelvezet szóhasználatába tartozott, és a „beszámítás” valaki igaz voltának az értékelése szempontjából számított. A két megközelítés azonban szöges ellentétben áll egymással. Az ősi Egyiptom hitvilágában az ember igaz voltát holta után egy mérlegen mérték: egyik serpenyőbe az ember cselekedetei kerültek, a másikba Maat istennő tolla. Ezek szerint az emberektől isteni igazságot vártak el, és ennek meglétét vagy hiányát számították be nekik vagy számították fel ellenük. Ábrám igazságát azonban annak alapján értékeli Isten, amit *Ő maga tett érte*. Bibliai szempontból az igazság (jog, igazság, szabadító jelleggel: **חֶדְקָה** *cödāqáh*) kizárólagos isteni minőség (Ézs 45:24; Dán 9:7), és csak Isten ajándéka lehet az embernek (5Móz 6:25; 24:13; Zsolt 24:5; Ézs 45:24). Ábrámot nem a *saját* cselekedeteinek összessége teszi igazzá, hanem az, hogy készségesen támaszkodik arra, amit *Isten tesz érte* (Róm 4:2-4).

A vég idején élő szentek hite. Az Ó- és Újszövetség kanonikus integrációjának legközvetlenebb alkalmazása „a törvény és az evangélium” összekapcsolása, amit Ellen G. White „jellegzetes” nevünk magyarázatára használ (*Szemelvények Ellen G. White írásaiból*. 2. köt. Budapest, 2000, Advent Kiadó, 364-365. o.). Ennek a két fogalomnak az összekapcsolása volt az, aminek alapján a „hetednap adventista” nevet elfogadták elődeink a Hetednap Adventista Egyház történelmi megalapításakor. „Alulírottak, immár közösséget alkotunk, mint egyház, felvesszük a hetednap adventista nevet, és megállapodunk, hogy megtartjuk Isten parancsolatait és Jézus Krisztus hitét” (*The Advent Review and Sabbath Herald*. 1861. október 8.).

Tudjuk, hogy ez a hitvallás megtalálható *A jelenések könyve* apokaliptikus szövegében is, és az értelmezés szerint prófétai utalás a bibliai igazság utolsó időben élő tanúira (Jel 14:12). Ez az igevers a szenteket úgy határozza meg, hogy ők azok, „*akik megtartják Isten parancsolatait és Jézus hitét*”. A törvény és „Jézus hite” többet jelent pusztán az engedelmesség konkrét cselekedeténél, amely mellett van valamilyen elvont, spirituális hit. A mondat szerkezete valójában arra utal, hogy a két cselekedet ugyanahhoz az igazsághoz köthető, két lehetséges, finom árnyalattal: a törvénynek való engedelmesség valójában Jézus hite, vagyis Jézus saját hite (az a hit, amivel Jézus kapcsolódott az Atyához földi

élete során). Hiszen a bibliai gondolkodásban a hit egyenlő az igazságossággal (Isten igazságával, lásd 1Móz 15:6). „Mózes törvényének” és a Jézus eljövételében való hitnek az összehangolása jellemzi a végidei Illés üzenetét (Mal 4:4-6), és jelöli a két tanú küldetését, akik az Ószövetség és az Újszövetség tanúságtételét képviselik (Jel 11:3-6).

Gyakorlati alkalmazás

Ötlet a tanító számára: Az alábbi néhány stratégia abban segíthet, hogy a csoport tagjai építsék hitüket és táplálják imaéletüket. Kérjünk meg egy önként vállalkozót, hogy olvassa fel az igeszakaszokat és a hozzájuk tartozó elveket! Majd beszéljük meg ezeket a csoportban!

A hit építése (olvassuk el Mt 15:21-28 szakaszát)

- 1. elv:** Imádkozzunk és viselkedjünk úgy, mintha Isten már meghallgatta volna imánkat, már válaszolt volna vagy válaszolni fog!
- 2. elv:** Hagyjuk abba az aggodást amiatt, hogy vajon hol tart a hitünk, vagy milyen is a jelenlegi helyzetünk. Csak menjünk előre Istenbe vetett bizalommal!
- 3. elv:** Tanuljunk meg Istennel járni, engedelmeskedni parancsolatainak, még ha - és különösen akkor, ha - az engedmesség hátránnyal is jár (pozíció, barátok elvesztése stb.)!

Megbeszélendő kérdések:

1. Mit jelent konkrétan az, hogy legyen Istenbe vetett, igaz, alázatos hitünk?
2. Milyen az alázatos hit?

AKI REJTŐZKÖDNI MENT A SOLUSI EGYETEMRE

Lindsay nem a hite miatt ment a zimbabwei Solusi Egyetemre. Nem volt adventista, barátai sem voltak az intézményben, nem is ismert ott senkit. Azért ment oda, mert nem akarta, hogy kiderüljön egy hazugsága. Középiskolás korában arról álmodott, hogy egyetemre fog járni. A szülei azonban közölték vele, hogy sajnos a továbbtanulására nincs meg az anyagi keret. „Meg kell értened – próbálta vigasztalni az édesanyja. – Ígérem, egyetemre fogsz járni, még ha nem is most, hanem kicsit később.”

Az anyja varrónő volt, az apja pedig árulta azokat a ruhákat, függönyöket, ágytakarókat, amiket ő készített. Az üzlet azonban nem ment jól. Lindsay szülei elhatározták, hogy Botswanába költöznek. Ott éltek öt évig, miközben az üzlet kezdett felvirágozni. Amikor zimbabwei barátai hívták a lányt és érdeklődtek felőle, mindig azt mondta, hogy „tanulok, ahogyan ti”. Ám az idő múlásával lassan feladta az álmát, hogy egyetemre járhat.

Egyszer az édesapja mosolyogva közölte vele, hogy most már választhat, melyik egyetemen szeretne tanulni. Lindsay ujjongott, de fogalma sem volt róla, hová járjon. Gondolt a Zimbabwei Egyetemre, de ott tanult néhány barátja, ő pedig nem akarta, hogy megtudják: nem is tanult eddig. Mindenhol tanultak barátai, kivéve egyet: a Solusit. Ezért döntött úgy, hogy oda fog felvételizni.

Amikor Lindsay elkezdte a tanulmányait, még senkit sem ismert az egyetemen. Minden szombaton elment a gyülekezetbe, és nyolc hónappal később meg is keresztelkedett. A szülei örömmel fogadták a döntését, hogy Jézusért szeretne élni. Jelenleg Lindsay Chikanda 24 éves, és már elvégezte az első évet az egyetemen. Most kész elmondani az igazságot a barátainak: „Nagyon sajnálom, de nem voltam őszinte veled. Eddig nem tanultam. Valójában Botswanában éltünk, hogy a szüleimmel pénzt gyűjtsünk a tanulmányaimra. Aztán beiratkoztam a Solusira, és megtaláltam Istent. Te is szeretnéd megismerni Istent?”

Rövid YouTube videó Lindsayról itt: bit.ly/Lindsay-IS

A bűn, az evangélium és a törvény

Áttekintés

Kulcsszöveg: Máté 5:17-18

Alapigék: Zsolt 119:93-94; Préd 7:29; Mt 7:24-29; Róm 3:20

Egy történetet hallottam egy ikerpárról, két fiúról, akik kisgyerekkoruk óta azt tanulták, hogy minden bűn, ami örömet okoz. Szigorú szabályok keretezték minden cselekedetüket: ne olvasd el ezt a könyvet, mert az bűnös; ne edd meg azt az ételt, mert az bűn; ne nevedd, mert az bűn; ne menj el arra a helyre, mert az bűn.

Amikor ez a két fiú felnőtt, elváltak útjaik. Egyik fivérben súlyos iszony alakult ki mindentől, ami tiltott, félelmében alig mert kimenni a házból, nehogy érintkezzen valamivel, ami erkölcsileg és fizikailag szennyező. Attól is félt, hogy kinyissa a szobája ablakait, és nem mert változatos alapanyagokat vásárolni a piacon. Végül a túlzott elzárkózás következtében fiatalon meghalt.

A másik fivér viszont épp az ellenkező végletbe esett. Tiltott dolgok erős függőségben tartották. Kipróbálta a drogokat, alkoholistá lett, gyakran eljárt kaszinókba és lepukkant kocsmákba. Zabolátlan étvágya miatt ellenállhatatlan vágyat érzett bizonyos egészségtelen ételek után. Nem sok idő kellett hozzá, mire ő is megbetegedett, és az élvezetek hajszolása miatt meghalt.

Vajon annyira rossz volt a fiúk nevelése? Végül is nem arra kell törekednünk minden erőnkkel, hogy elkerüljük a bűnt? Az volt az alapvető hiba, hogy nem tanulták meg, valójában mi a bűn. Azt sem tanulták meg, miért annyira veszélyes a bűn, tehát nem volt eszközük ahhoz, hogy harcoljanak ellene. Ebben a tanulmányban azt fogjuk megvizsgálni, mi a bűn, és hogyan lehet legyőzni.

Kommentár

Mi a bűn, és miért olyan veszélyes?

Amikor rosszul határozzuk meg a bűn fogalmát. Ha nem sikerül a bűnt nevének nevezni, azzal csak tetézzük a bajt, amit okoz. Például ha nem nevezzük bűnnek a házasságtörést, azt kockáztatjuk, hogy csekélynek érezzük a veszélyét, sőt normalizáljuk.

Sok kultúrában különösen jellemző, hogy nem nevezik nevének a bűnt. A szekuláris társadalomban többféle okból is kerülik ezt. Elsősorban azért, mert vallási felhangja van. A legtöbb ember számára a bűn, mint olyan, nem létezik, mert olyasmit sugall, amit Isten vagy a vallás tilt. Ezért sokak számára, akik nem hisznek Istenben és nem ragaszkodnak a vallás erkölcsi mércéihez, nincs olyan, hogy bűn. Hibákról, bűncselekményekről, etikai vagy szociális vétségekről beszélnek, de sohasem „bűnről”. Az ő szemszögükből a „bűn” témája irreleváns, vagy a szabadságukra nézve támadásnak érzik. Azonban ha az ember nem hajlandó elismerni a bűn létezését, nem is ismeri fel annak mérhetetlenül gonosz voltát. Ezért a szekuláris elme számára a „hiba” elkövetésétől való tartózkodásra nem az a motiváció, hogy az a dolog rossz vagy gonosz, hanem egyszerűen valamilyen szociális vagy társadalmi megfontolás. A szekuláris elme nincs tudatában annak, hogy vétkeznek, mert nem ismeri, mit nevez a Biblia istenfélelemnek. Amikor Ábrahám egy idegen földre tartott, aggódott amiatt, hogy rosszul fognak bánni velük, mert az ott élők nem félik Istent (1Móz 20:11), és emiatt a „bűn” fogalma ismeretlen számukra. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nem felelősek a bűneikért. Még ha hiányosak is az ismereteik, és nem hisznek Izrael Istenében, mégis Isten fogja megítélni őket éppúgy, mint a saját népét (Ámós 1-2) is. Aki tudja, hogy vétkezett, mégsem hajlandó elismerni, hanem állítja, hogy nem követett el bűnt – annak Isten azt ígéri, hogy perbe száll vele (Jer 2:35).

Bűn, mint céltévesztés. A héber **חַטָּא** *chét* szó szerint azt jelenti, hogy „eltéveszteni a célt”. A bűn tehát az eredeti, egyenes útról való „eltérés”, „elkanyarodás”. A *prédikátor könyve* úgy jellemzi az ember állapotát, mint ami tragikus módon „elgörbült”, javíthatatlan: „A görbe nem egyenesíthető ki” (Préd 1:15). Ez oknál fogva a „bűn” elkövetése az elfeledéssel kapcsolható össze. Ezért létezik számos bibliai szakasz, ahol a próféta kérleli Isten népét, hogy ne felejtse meg, különben akaratlanul is bűnbe esnek (5Móz 6:12; 32:18; vö. Jak 1:24).

Isten elleni vétek. Az ősi Izraelben a bűn vallási vonatkozású cselekedet volt, ami közvetlenül Isten ellen irányult, mint például a bálványimádás (5Móz 9:16) vagy az engedetlenség (5Móz 1:41). A jogtalanság, az emberek ellen elkövetett etikai vétségek szintén Istennel szembeni bűnnek számítottak.

Amikor József elutasította Potifár feleségének közeledését (aki megpróbálta elcsábítani a fiút), József az asszony tervét nemcsak a férje elleni bűnnek, hanem az Úr elleni véteknek is minősítette (1Móz 39:9). Amikor Dávid házasságtörést követett el Betsabéval, majd megölte férjét, a hettita Uriást, beismerte, hogy az Úr ellen vétkezett (2Sám 12:13).

Az ótestamentumi történelem későbbi szakaszaiban a próféták felemeltek szavukat Izrael ellen, amiért erőszakos bűntényeket és etikátlan dolgokat követtek el, amelyekkel másokat nyomorba döntöttek (Ám 1:11; 2:6-8). Mikeás hangsúlyozta, hogy az erkölcsi kötelesség/felelőség a vallási rituálék felett áll (Mik 6:6-8).

Az Újszövetség ugyanezen a vonalon halad. Jézus szerint ha vétkezünk a felebarátunk ellen vagy nem törődünk vele, az olyan, mintha Őt hanyagolnánk el (Mt 25:45). Pál ezt írja: amikor testvéreitek ellen vétkeztek, „*Krisztus ellen vétkeztek*” (1Kor 8:12). Még ha saját magunk, testünk ellen vétünk is, akkor is Isten ellen vétkezünk. Az ellenkezője is igaz: Az első bűn, amit Ádám elkövetett Isten ellen, hatással volt a saját életére és a környezetére (1Móz 3:17-19). A bűn okozza a halált, minden ember esetében (1Móz 2:17). Ezt az elvet a Biblia újra meg újra megismétli (Péld 8:36; Ez 18:4; Róm 5:12). Mivel a testünk a Szentlélek temploma, ezért az ellene elkövetett vétek is Isten elleni bűn (1Kor 6:18-19).

Hogyan küzdhetünk a bűn ellen?

A bűn ismerete. A bűn ellen saját erőnkkel semmit sem tehetünk. A probléma megoldásának első lépése az, hogy egyszerűen elismerjük a tényét és azt, hogy teljes egészében rossz. Ezért van szükségünk Isten törvényére, hiszen „*a törvény csak a bűn felismeréséért van*” (Róm 3:20). A törvényt ezért hasonlítja az Ige a tanítómesterhez (inkább felügyelő/pedagógus), aki Krisztushoz vezet (Gal 3:24). Ahogy a görög társadalomban a felügyelő kézen fogva vezette a tanulókat a tanítómesterük-höz, úgy vezet a törvény bennünket Krisztushoz. Miközben ebben

a harcban az igazság törvényével küzdünk, rájövünk, hogy mennyire reménytelen is a helyzetünk. Azután pedig elismerjük, hogy az az egyetlen reményünk, ha megragadjuk Isten kegyelmét.

Ádám és Éva módszere. Figyeljük meg, hogyan tett bűnvallomást Ádám és Éva! Egyrészt tudatában voltak annak, hogy megszegték a törvényt, hiszen elrejtöztek Isten elől (1Móz 3:6-10). Másrészt amikor Isten kérte őket, hogy jöjjenek elő, illetve megkérdezte őket, mi történt, mindketten Istent vádolták a vétküikkel. Ádám a meztelenségére célzott, és ezzel arra, hogy végül is Isten a hibás, mert Ő teremtette így őket (1Móz 2:25), majd az asszonyra, akit Isten adott mellé (1Móz 3:12). Éva a kígyót vádolta, akit Isten alkotott (1Móz 3:1, 13).

Az egyetlen szakasz, ami rámutat, milyen hatást tett a bűn Ádám és Éva természetére 1Móz 3:22-23 verseiben található, ahol Isten megjegyzi, hogy Ádámot és Évát eredetileg a saját képmására teremtette. Figyeljük meg, hogy a héber *הָיָה* *hájáh* ige a magyar fordításban: „lett” (1Móz 3:22). Valójában Isten keserűen nyugtázta a tragikus valóságot, hogy a bűnbeesés után Ádám és Éva elveszítették a hozzá való hasonlóságukat. Akkor még csak Isten látta tisztán, milyen negatív hatást tett rájuk a bűn. Ádám és Éva képtelenek voltak bűnvallomást tenni, mert elveszítették a kapcsolatukat Istennel. Amíg nem vétkeztek, addig a vele való közösségük biztosította, hogy észleljék a bűn valóságosságát. Amint eltávolodtak Isten jelenlététől, máris elveszítették képességüket, hogy különbséget tegyenek jó és rossz között. Ahogy Ellen G. White írja: „A jó és a rossz összevegyítésével [Ádám] elméjében zavar támadt, értelmi és lelki ereje megbénult. Már nem tudta értékelni a jót, amit Isten ingyen, szabadon árasztott rá” (*Nevelés*. Budapest, 2015, Advent Kiadó, 22. o.).

Az alapvető tanulság, amit levonhatunk az ember bukásának történetéből egyszerűen ennyi: mivel az emberek vétkeztek, elveszítették az eredetileg beléjük táplált megkülönböztető képességet, azt az éleslátást, hogy el tudják választani a jót a gonosztól. Istentől elszakadva képtelenek vagyunk sikeresen alkalmazni ezt az ítélőképességet. Ezért adta az Úr a törvényt és az evangéliumot. Szükségünk van a törvényre azért, hogy helyes irányba vezessen bennünket. Hasonlóképpen szükségünk van Krisztus kegyelmére is, hogy reménységgel és szeretettel Ő segítsen ebbe az irányba haladni.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Ötlet a tanító számára: Kérjünk meg egy önként vállalkozót, hogy olvassa fel az alábbi, bűnnel kapcsolatos gondolatokat! Adjunk időt a hozzájuk fűződő kérdések megbeszélésére vagy a tapasztalatok megosztására!

Megbeszélésre: Lehet „nem bűn” a bűn?

Egy keresztény férfi házasságtörést követett el. Amikor a barátai szembesítették hűtlenségével, azt bizonygatta, hogy ez nem volt bűn, mert ő szerette az illető hölgyet. És mivel Isten a szeretet, érvelt a férfi, Isten jóváhagyásával tette, amit tett. Később ez az ember egy másik nővel kezdett viszonyt, majd még többekkel. Amikor a barátai ismét szembesítették, és megkérdezték, hogy Isten még mindig helyesli-e a tetteit, a férfi azt felelte, hogy már nem hisz Istenben.

Megbeszélésre:

1. Gondoljunk életünkben vagy barátaink életében olyan esetekre, amikor a bűnt igazolták, sőt, jócselekedetként tüntették fel! Milyen hatást tesz az ilyen emberi magatartás a társadalom szövetére? Miért olyan veszélyes ez a gondolkodás?
2. Gondoljunk esetekre a Bibliából, a történelemből és a jelen történéseiből, amikor a bűn mentegetése vagy eltussolása még inkább növelte az illető baját!
3. Milyen érveket hoznánk fel, hogy segítsünk valakinek szembesülni a bűnével?

Elmélkedésre: Bűn és boldogság. Az etika és a boldogság összefüggéséről írt műve alapján Henri Baruk pszichiáter ezt a következtetést vonta le: „Az ember abban talál boldogságot, hogy jót tesz másokkal. Nem vagyunk boldogok, amikor saját boldogságunkra törekszünk. Aki folyton kutat a boldogság után, sosem fogja megtalálni” (Henri Baruk a *Shabbat Shalom* 1996. decemberi számában).

1. Kérjük meg a csoport tagjait, mondjanak tapasztalatokat arról, amikor boldogok voltak, mert jót tettek másokkal!
2. Határozzuk el, hogy a héten segítünk valakinek fizikai, anyagi vagy lelki szükséghelyzetében!

CSODAPÉNZ BRAZÍLIÁBAN

Tarsis Gomez 19 éves egyetemi hallgató, aki havi zsebpénzként 50 brazil realt kapott az édesapjától. Miután befizette az 5 realt tizedként és 5 realt adományként, maradt 40 realja az egyetemi kiadásokra.

Egyik szombaton, miután a gyülekezetben beadta a tizedet és az adományt, az egyik barátja, Nivaldo, megkérdezte, segítene-e neki új gumikat venni a kerekesszékéhez. Tarsis tétovázás nélkül rávágta: „Persze! Adok 20 realt!”

Később egy másik barátja lépett oda hozzá, és ő is segítséget kért. A kórusal misszióútra indultak, és a szállásköltséget kellett összegyűjtenie. Tarsis neki is ígért 20 realt. Közben elfeledkezett arról, hogy neki 23 realba kerül a havi tandíja. Néhány nappal később a bankautomatához ment, hogy pénzt vegyen fel a tandíjra. Vele tartott a nővére, aki szintén diák volt. Tarsisnak ekkor jutott eszébe, hogy odaígérte a barátainak a 40 realt, ami a tized és adományok után maradt. Imádkozott Istenhez: „Uram, miért engedted, hogy ilyen ígéreteket tegyek? – hajtotta le fejét szomorúan. – Hogyan segíthetnék majd az embereken, ha nem tanulok? Mit fog mondani az édesapám?”

„Emeld fel a fejed, nézd az ATM-et!” – hallotta Isten válaszát. Lassan fel-emelte a tekintetét, és látta, hogy a pénzkidó rekeszben egy bankjegy sarka kandikál ki. Valaki épp odalépett, hogy pénzt vegyen fel, de nem vette észre a bankjegyet. Ottmaradt a nyílásban. Tarsis nem hitt a szemének. „Uram, ha még három ember vesz fel pénzt, de a bankjegy azután is ott lesz, akkor tudom, hogy nekem szántad!” – imádkozott.

Számolta az embereket. 1-2-3. A bankjegy ottmaradt. Tarsis mély lélegzetet vett, a sor elé vágott, és egy mozdulattal kihúzta a pénzt. Minden szem rá szegeződött. A nővére később azt mesélte, olyan volt az egész, mint egy bűvészmutatvány: mintha a levegőből került volna oda a bankjegy!

Tarsis most 42 éves, rendőrként dolgozik a braziliai Recife városában. Azt vallja, teljesen logikus volt ez a történet: 5 real tized, 5 real adomány, 40 real ajándék a barátoknak. „Ha több barátomnak ígértem volna segítséget, többet kaptam volna Istentől. Nem leszünk szegényebbek azzal, ha segítünk az embereknek. Isten gondoskodik rólunk. Legyetek hűségesek!”

YouTube videó Tarsisról itt: bit.ly/Tarsis-IS

Megtérés és bűnbocsánat

Áttekintés

Kulcsszöveg: 1János 1:9

Alapigék: 1Móz 3:7, 21; 2Móz 34:1-10; Ézs 61:10; Hóseás 6; 1Jn 1:5-10

Az e heti tanulmány válaszol a múlt hetire, ami a bűn vizsgálatáról szólt, és amelyben a bűnös természetünk miatt kialakult reménytelenséget taglaltuk. Ezen a héten azt fogjuk áttekinteni, mit tett Isten az emberiség bűnös állapotának problémájára válaszul. Amikor eljött az idő teljessége, Jézus, Isten Fia lejött emberi testben, hogy végrehajtsa a mentőakciót. Fiának személyében Isten meghalt a bűneinkért. A kereszten Krisztus fizette meg az igazság árát az üdvösségünkért. Attól az időtől kezdve az Úr Jézus közbenjár értünk a mennyben, hogy biztosítsa helyünket országában és így vele élhessünk. A vég idején kérlel bennünket Szentlelke által, hogy változtassuk meg gonosz útjainkat, amelyek a halálba vezetnek, és fogadjuk el helyette az örök élet ajándékát. Az egyetlen megoldás a bűn problémájára az, ha meghalljuk Isten megtérésre hívó szavát (Hóseás 6).

Múlt héten megtanultuk, hogy Krisztus nélkül elveszettek vagyunk, sötétségben járunk (1Jn 1:6). Ezen a héten arról fogunk tanulni, hogyan jussunk ki a sötétségből Isten csodálatos világosságára (1Jn 1:7). Istennek Krisztus Jézus által megnyilatkozó kegyelme nélkül a bűnünk megbocsáthatatlan, a bűn és a halál szolgálai vagyunk (1Móz 2:17; Róm 5:12). Az e heti tanulmányban felfedezzük majd, hogyan élhetünk Krisztusban, miközben lenyűgöz Isten csodálatos kegyelmi ajándéka (2Móz 34:1-10). Ezen ajándék nélkül mindnyájan olyanok vagyunk, mint Ádám és Éva a bűnbeeséskor: szégyelljük a mezítelenségünket (1Móz 3:7). Azt is látni fogjuk, miként takar be bennünket is Isten kegyelme, mint a bűnbánó Ádámot és Évát (1Móz 3:21; Mt 22:12; Jel 7:13-17).

Kommentár

Isten megtérésre hívó szava (Hóseás 6). A héber שׁוּב *súb* szó a „visszatérés” fizikai megvalósítására utal. Ez az ige a „megtérés” lelki fogalmát is kifejezi.

A *súb* ige *Hóseás próféta könyvének* kulcsszava, hiszen a megtérés az egész könyv fő témája. A *súb* ige utal Hóseás próféta feleségének visszatérésére, aki prostituált lett és elhagyta a férjét (Hós 2:7). Gómer házastársi fogadalmához való hűtlensége Izrael Isten iránti hűtlenségét jelképezi. Tehát a *súb* azt is kifejezi, hogy Izrael visszatér (megtér) Istenéhez (Hós 3:5).

Hóseás 6-ban a *súb* a fejezet elején (Hós 6:1) jelenik meg, ahol arra utal, hogy Izrael megtér Istenhez, majd ismét megtaláljuk a fejezet végén (Hós 6:11). Ez az irodalmi eszközként való alkalmazás összekapcsolja Izrael megtérését azzal az ígérettel, hogy Isten vissza fogja hozni népét a fogságból. A próféta újra a házasságtörő feleségével való aktuális helyzetét használja fel szemléletes metaforaként arra, hogy bemutassa Istennek Izrael iránt tanúsított magatartását. Ebben a szakaszban a próféta emlékezteti Izraelt sebesült állapotára: Isten „széttépi” Izraelt (Hós 6:1), ahogyan egy oroszlán a prédáját (Hós 5:14). Azután Hóseás azt ígéri, hogy Isten feltámasztja Izraelt harmadnapon, vagyis lelki értelemben új életre kelti őket.

Az ókori Közel-Keleten abban hittek az emberek, hogy az elhunytat csak három nap után lehet holtak nyilvánítani. A „három nap” arra céloz, hogy az ébredés valóságos, holt állapotból való feltámasztás. Ugyanezt az analógiát alkalmazza az Újszövetség is Jézus Krisztus feltámasztására „a harmadik napon az Írások szerint” (1Kor 15:4). (Figyeljük meg, hogy az ősi zsidó számítás szerint úgy számoltak három napot, mintha a harmadik nap is teljes lett volna.) A két feltámadás - Izrael és Krisztus feltámadása - közti párhuzam nem csak tipológiai olvasatot enged meg, miszerint Izrael feltámadása (visszatérés a fogságból) Krisztus feltámasztására mutat előre. Újszövetségi szempontból ez a párhuzam azt a lelki tanulságot is tartalmazza, hogy a megtérés biztosítja az ígéretet, miszerint Isten fel fogja támasztani népét, ahogyan feltámasztotta Fiát is (1Kor 15:20; vö. 15:23).

Járjunk Isten világosságában (1Jn 1:5-10)! *Hóseás próféta könyvében* hallottuk Isten megtérésre hívását, hogy forduljunk vissza hozzá. *János első levele* hív, hogy járjunk Isten világosságában. Így kezdődik: „*Ami kezdetből fogva volt*”, és ezzel a teremtés eseményére, az élet Igéjére (1Jn 1:1) utal. Ugyanezek az utalások találhatóak *János evangéliumának* prologusában, amelyben a szeretett tanítvány a „kezdetben” szót használja, utalva *Mózes első könyvének* első szavára: בְּרֵאשִׁית *böré'sit*, „kezdetben” (Jn 1:1; vö. 1Móz 1:1). *János evangéliumában* a világosság és az élet összekapcsolódik: „*Benne volt az élet, és az élet volt az emberek világossága*” (Jn 1:4). Hasonlóképpen 1János levele kijelenti az élet Istenéről (1Jn 1:1-2), hogy Ő a világosság Istene (1Jn 1:5). János a teremtés kozmikus eseményét érvként használja, hogy meggyőzzön bennünket: járjunk Isten világosságában. Mivel Isten a Teremtő és az élet Forrása, maga a „világosság”, ezért nekünk is az Ő világosságában kell járnunk (1Jn 1:7). Ennek az elvnek a fontossága még azon a tényen is alapul, hogy Isten világosságán kívül csak sötétben vagyunk, nem tudjuk meglátni a helyes utat. Bűnösként abszolút szükségünk van Krisztus megtisztítására és bocsánatára (1Jn 1:9). János határozottan kijelenti azt is, hogy mindnyájan bűnösök vagyunk, senki nem állíthatja ennek az ellenkezőjét (1Jn 1:10).

A prédikátor könyvében ugyanezt a figyelmeztetést találjuk. Miután Salamon bemutatta a zavaros állapotot, ami a bölcsesség keresésének útját jellemzi (Préd 7:10-18), figyelmeztet, hogy az ember teljességgel képtelen önmagától rátalálni a bölcsességre (Préd 7:23). Az egyetlen bizonyosság, amit megtalált az életben a következő: „*Isten az embereket egyenes lelkűnek teremtette, ők pedig sok elképzeléssel próbálkoznak*” (Préd 7:29). Tehát azt hangsúlyozza, hogy nincs a földön senki, aki kiérdemelhetné az üdvösséget, mert mindnyájan bűnösök vagyunk (Préd 7:20). Salamon arra a következtetésre jut, hogy csak egy kiút van, mégpedig Istenen keresztül (Préd 7:18).

Isten jelleme (2Móz 34:1-10). Isten az, aki megteszi a kezdő lépést, Ő békéltet meg magával bennünket. Ő az, aki elénk tárja a megbocsátás ajánlatát. Izrael tapasztalta ezt az aranyborjú imádata után (2Móz 32:1-6). Ez a súlyos bűn elválasztotta őket Istentől. A menny és a föld közötti szakadékot semmi sem hidalhatta át. Hogy szemléltesse ezt az elszakadást, Mózes kettétörte a törvény tábláit, amelyeket nem sokkal azelőtt

vett át Isten kezéből (2Móz 32:15-16). Ezután odaállt Isten elé, és könyörgött neki, hogy bocsássa meg a nép nagy bűnét (2Móz 32:31-35). Kérésére, hogy mutassa meg önmagát dicsőségében (2Móz 33:18), Isten úgy válaszolt, hogy bemutatta neki megbocsátó kegyelmét (2Móz 33:19). A vizsgált szöveg, 2Móz 34:1-10 ennek az ígéletnek a teljesedése. Isten kijelentésének hangsúlya és lényege ebben a néhány igeversben a kegyelem, amit öt szóval fejez ki:

- Az „*irgalmas*” szó a רַחֵם *rechem* (anyaméh) szóból származik, és azt a bensőséges kapcsolatot fejezi ki, ahogyan a várandós édesanya kapcsolódik a méhében növekvő magzattal.
- A „*kegyelmes*” szó arra a gondolatra utal, hogy valamit „ingyen” kapunk - חִנָּאָם *chinnám*.
- „*késedelmes a haragra*” (szó szerint: אֵרֶךְ אֲפַיִם *'erek 'appajim* - „hosszú orr”) a Mindenható határtalan türelmére utal.
- „*Jósága és igazsága*” így együtt a szeretet és igazság között fennálló feszültségre utal.

Az ítélet napján (Dán 7:9-15; 8:14) Isten kegyelme biztosítja a megbocsátást és irgalmat népének.

Új ruha (1Móz 3:21; Jel 7:13-17). Ádám és Éva azért érezték sebezhetőnek magukat mezítelenségükben, mert elveszítették az őket körülölelő fényt, ami takarta őket. Ez a fényruha az Istenhez való hasonlatosságukat tükrözte (lásd Zsolt 8:6; vö. 104:1-2).

Úgy oldották meg ezt a problémát, hogy maguk készítette ágyékkötőkkel fedték be magukat - ez olyan hiba volt, amit Pál elítél, mint a cselekedetek általi megigazulást (Gal 2:16). Ezzel az emberpár gyakorlatilag Isten helyét bitorolta. Isten később kiigazítja e rossz lépést, amikor jön, és felöltözteti őket (1Móz 3:21). Igen, azt a jelenetet, ahogyan Isten felöltözteti Ádámot és Évát, azokkal a szavakkal fogalmazza meg az író, ahogyan az ember készíti a ruháit. Mindkét szakaszban ugyanazt az igét használja, ugyanabban az alakban: וַיַּעַשׂ *vajja 'aszú* / וַיַּעַשׂ *vajja 'asz* (készítettek/készített). Ennek az igének az ismétlése mindkét versben azt jelenti, hogy egyedül Istennek van joga és képessége betakarni a bűnösöket. Isten ezt a leckét az áldozati rendszer által tanította, amely előre mutatott Krisztus áldozatára. Azért használta egy állat bőrét, hogy hangsúlyozza: az állat meghalt, vagyis áldozat lett (3Móz 5:5-10; 7:8). Így

vette át az emberkéz-alkotta öltözék helyét a feláldozott állat bőréből készített ruha, amely gazdag jelentést hordoz: a Messiás ígérését.

Mózes első könyvének történetében az Isten által végrehajtott ruhacserének tipológiai jelentősége van. Jelképesen az igazság jövőbeni ruhájára mutat előre, amit Isten fog biztosítani a megváltottaknak (Jel 3:5; 3:18; 19:8). Ebben a ruhában fognak részt venni a Bárány menyegzőjének vacsoráján (Jel 19:9; vö. Mt 22:12).

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Ötlet a tanító számára: Milyen összefüggés van a szeretet és az igazság között? Mielőtt elkezdenénk a beszélgetést a csoportban, kérjünk meg egy önként vállalkozót, hogy olvassa el a témát érintő, rövid reflexiót, majd beszéljük meg az azt követő kérdéseket!

Elmélkedésre: Szeretet és igazság. A héber **צדק** *cedeq* szó a szövegkörnyezettől függően jelentheti azt, hogy „szeretet”, vagy azt, hogy „igazság”.

1. Miért mondhatjuk, hogy szeretet nélkül az igazság nem igazság, és a szeretet igazság nélkül nem szeretet?
2. Kérjük meg a csoport tagjait, hogy keressenek példákat a Bibliából, a történelemből vagy az aktuális eseményekből ennek szemléltetésére! Osszák meg a többiekkel, amit találtak!

HANGOS FIGYELMEZTETÉS

Miriam 41 éves zambiai édesanyja, aki nem volt jól. Lüktetett a feje, fájt az egész teste, sötétség borult a gondolataira.

Nehéz szívvel ment az egy hetes evangelizációs sorozat nyitó estéjére Livingstonban. Az összejëövetelen összebarátkozott egy hetednapï adventista asszonnyal, akit Marjorie-nak hívtak. Miriam kiöntötte neki szíve fájdmát, és kérte, hogy imádkozzon érte. Marjorie meg is tette. Azután valami szokatlan történt. Másnap – mivel az országban részleges áramszünet volt – Miriam a szabadban főzött, kevergette a zabkását a fazékban. Egyszer csak, mintha egy hangot hallott volna: „Menj és olvasd a Bibliát, most rögtön! Hagyd a fazekat, olvasd a Bibliát!” Miriam nem tudta, mit olvasson a Bibliából. Bement a házba, kinyitotta a Bibliát, és elolvasta ott az első fejezetet, amit ott talált. Lenyűgözte a történet: mintha Isten személyesen hozzá szólt volna! Becsukta a Bibliát, majd elkészítette a zabkását. Utána újból visszament a házba, és elolvasott egy másik fejezetet is. Úgy tűnt, Isten azt mondja neki: „Tudod, hogy még mindig szeretlek? Élj a rendeléseim szerint!”

Miriam ujjongott. Megszűntek a fájdmái, nem kínozta a migrén sem. Letérdelt és imádkozott: „Bocsáss meg nekem, Istenem!”

Miriam aznap este is elment az evangelizációra. Odaszaladt Marjorie-hez, és elújságolta neki, mi történt. Az asszonynak könnyek szöktek a szemébe, hallva, hogy Miriamot egy hang figyelmeztette a Biblia olvasására, éppen délelött 11-kor, amikor ő otthon késztetést érzett rá, hogy imádkozzon érte.

„Találjatok időt minden nap a Biblia olvasására, és ne felejtsetek el mindig imádkozni! – biztat mindenkit Marjorie. – A Biblia és az ima mindennek a kulcsa!” Miriam hónapok óta rendszeresen olvassa a Bibliát és imádkozik. A feje már nem lüktet, testében nem érez fájdmát. A szívét betöltő sötétséget felváltotta a derűs öröm és a buzgó vágy, hogy Istenért éljen. „A Biblia bátorít! Ha Sátán újra zavart akar okozni, rögtön a Biblia ígéreteire hivatkozom és imádkozom” – mondja.

Egy rövid YouTube videó Miriamról itt: bit.ly/Miriam-IS

Kudarcaink

Áttekintés

Kulcsszöveg: Jób 42:5-6

Alapigék: 1Móz 50:20; Jób 10:9; 13:15; 19:23-27; Lk 24:13-35; Róm 8:28

Hűséges keresztényként bizakodva várhatjuk, hogy Isten megóvjon a gonosztól, a bajtól, és bizonyára jó okunk van feltételezni, hogy így is lesz, hiszen megígérte: őriz és áldásával kísér (4Móz 6:24). Mi pedig arra törekszünk, hogy minden cselekedetünkkel Őt dicsőítsük. Nem akarjuk elveszíteni áldását, sem arrogáns módon követelni azt. Mégis megtörténik, hogy betegek leszünk, igazságtalanság vagy elnyomás ér. Ilyenkor Istenhez kiáltunk segítségért.

Nem mi vagyunk az egyetlenek, akik hozzá könyörögnek az élet sötét perceiben. A Biblia tele van olyan férfiakkal és nőkkel, Isten embereivel, akik szenvedtek és segítségért kiáltottak. *A zsoltárok könyvét* át- meg átszövi azoknak a hívő embereknek a könyörgése, akik Istenhez kiáltottak a gonosztól való szabadításért (Zsolt 71:4; 97:10). *Jób könyve* konkrétan ezt a jelenséget szemlélteti. Jób istenfélő ember volt, akit hűsége dacára sok megpróbáltatás és bánat sújtott. Nem értette szenvedésének okát. Elkeseredésében Istenhez kiáltott. Érdemes odafigyelni az ő esetére, aki Isten kegyelmét a boldogság és a fájdalom két ellentétes végletén keresztül tapasztalta, és e két véglet határain belül megtanult reménykedni.

Kommentár

A kegyelem tapasztalása. *Jób könyve* azzal indul, hogy elismerő szavakkal szól Jób kiváló érényeiről. A bibliai író szerint Jób „feddhetetlen, igaz, istenfélő volt” (Jób 1:1), valamint „nagyobb volt kelet minden fiánál” (Jób 1:3). Isten is tanúsította egyedülálló és különleges voltát: „nincs hozzá hasonló a földön” (Jób 1:8). Jób tehát minden értékelés szerint tökéletes ember. És mégis, a könyv vége felé megvallja Istennek, hogy akkor, amikor „tökéletesnek” mondták őt, Istennel való kapcsolata igencsak kez-

detleges szinten volt: „Eddig csak hallomásból tudtam felőled” (Jób 42:5). Elismerte, hogy eleinte valami fontos dolog gátolta abban, hogy lássa Istent.

Mi volt az?

Ha figyelmesen olvassuk a bibliai szöveget, különösen figyelve a **חִנָּאם** *chinnám* (ingyen/semmiért, ok nélkül) szó ismétlődésére, válaszolhatunk a kérdésre. A *chinnám* szó Jób könyvében először kérdésként jelenik meg. Sátán így kérdezi Istent, aki épp dicsérte Jóbot kegyességéért: „Avagy ok nélkül [chinnám] féli Jób az Istent” (Jób 1:9)? Úgy érvel, hogy Isten túlságosan is védi Jóbot. Igaza bizonyítására egy kihívást intéz Istenhez: adj hozzáférést Jób dolgaihoz, vagyis hadd sújtsak le „*mindarra, ami az övé*” (Jób 1:11). Sátán biztosan állítja, hogy akkor Jób vétkezni fog. Isten engedte, hogy Sátán hatalmának emésztő hatáskörébe kerüljön Jób vagyona. A sébaiak rablóhadjárata, az égből aláhulló tűz, valamint nagy szél pusztította el Jób gazdagságát (Jób 1:13-19). A pusztítást követően semmije sem maradt. És bár Jób mélyen gyászolt, nem vétkezett (Jób 1:22).

Sátán vádjaira válaszul Isten ugyanazt a *chinnám* szót használja, amit Sátán használt: „*fölingereltél ellene, hogy ok nélkül [chinnám] sújtsam*” (Jób 2:3). Később Jób is kiemeli ezt a gondolatot, amikor Istenhez kiált a sebei miatt, amelyek *chinnám*, „ok nélkül” megsokasodtak (Jób 9:17).

A *chinnám* szó, amely a **חֵן** *chén* (kegyelem) szóból származik, fontos kulcsszó. Sátán egyrészt azzal vádolja Jóbot, hogy önző indítékból, a gazdagság vágyából szolgálja az Urat. Ez visszhangzik Jób barátainak a feltételezéseiből is (Jób 34:9; 35:3). Látszólag Jób is elfogadja ezt a gondolatot, amikor a jó cselekedeteit sorolja (Jób 29:12-17; 31:1). Ami az Istennel való kapcsolatából valójában hiányzott, az a kegyelem tapasztalata volt. Jóbnak „ok nélkül” kellett átmennie a szenvedés tapasztalatán, vagyis a legcsekélyebb haszon reménye nélkül, hogy végre megértse Isten kegyelmének ki nem érdemelhető ajándékát.

A szenvedés problémája. Jób könyve hangsúlyozza, hogy Sátán az okozója az emberiség szenvedésének (Jób 1:12). Isten is kijelenti, hogy Sátán a felelős Jób szenvedéséért (Jób 2:6). Ellen G. White szintén világosan fogalmaz: „Jób története megmutatta, hogy a szenvedéssel Sátán

sújtja az embert” (*Jézus élete*. Budapest, 2010, Advent Kiadó, 399. o.). Jézus is az ellenségnek tulajdonítja a szenvedést (Mt 13:28). Jób tehát téved, amikor azt mondja, hogy Isten a felelős a fájdalomért?

Az egész könyvben azt láthatjuk, hogy Jób szerint Istené a felelősség a nyomorúságáért, ő szaggatta őt szét és törte össze (Jób 16:12). Még ilyen érvet is felhoz: „*Kitől van ez, ha nem tőle*” (Jób 9:24)? A könyv végén azonban Isten Jób állításaira válaszul előszámlálja teremtő tetteit (Jób 38-39). Arra utal Jób kérdéseire reagálva, hogy Ő a Teremtő. Tehát amikor Jób Istent nevezi a szenvedés okozójának, valójában a monoteista hitvallásnak ad hangot, amely szerint egyetlen Isten van, egyetlen erő, aki végeredményben felelős mindenért, ami csak történik az emberiséggel. Mózes által az Úr a következő szavakkal fejezi ki ezt a gondolatot: „*Most lássátok meg, hogy én, csakis én vagyok egyedül, és nincs Isten kívülem! Én ölok és elevenítek, én sebzek meg, és én gyógyítok, és nincs, aki megszabadítson a kezemből*” (5Móz 32:39). Ez a paradoxon határozza meg Jób hitének lényegét és minőségét.

Ismert mondásában így vall hitéről: „*Ha megöl is engem, benne reménykedem*” (Jób 13:15, angol NKJV fordítás alapján). A héber hívő emberben az a meggyőződés él, hogy Isten kezéből jön a jó éppúgy, mint a rossz (Péld 16:4). Ismeri Isten jóságának és kegyelmének valóságát, és az élet gonosz körülményei és helyzetei ellenére is bízik (1Móz 50:20; Róm 8:28).

A feltámadás hite. Jób barátja, Bildád egész beszédében azzal vádolja Jóbot, hogy nem ismeri Istent, és ezért megérdemli, hogy a sírba távozzon (Jób 18:21). Jób így felel neki: „*Mert tudom, hogy az én Megváltóm él*” (Jób 19:25). „*tudom... az én testemben látom meg Istenemet*” (Jób 18:25-26, Káldi ford.). Ebben a két igeversben Jób megerősíti a feltámadásba vetett hitét, amikor az idők végén „*az én Megváltóm*” [aki jelenleg is él] „*és utoljára megáll a por [a föld] fölött*” (Jób 19:25, RÚF). Tehát bármennyire is elgyötört a teste, Jób a következő, reményteljes paradoxont fogalmazza meg: „*És miután ez a bőröm lefoszlik, testemben látom meg Istent*” (Jób 19:26).

Ebben a versben Jób nem az élete egzisztenciális tapasztalatára céloz. A halál utáni személyes halhatatlanságára sem utal, hanem arra a koz-

mikus jelentőségű, „a földet” érintő eszkatológiai eseményre, ami a távoli jövőben következik be, אַחַר־וַיָּבֹאוּ 'acharón (végül, utoljára), az utolsó napon. Ez nem más, mint a halottak feltámadása, amikor ő, Jób a testében látja meg Istent (Mégváltóját), a saját szemével (Jób 19:26-27).

Jób szavai visszhangozzák Bildád utolsó szavait (Jób 18:21), és ironikus módon ezzel a figyelmeztetéssel zárja beszédét: „*hogyan megtudjátok, hogy van ítélet*” (Jób 19:29)! Jób a feltámadásába vetett hitét így kapcsolja össze az ítélet napjával, mint ahogy látjuk ezt *Dániel próféta könyvében* is (Dán 12:1-3). Jézus ezt a reménységet hívja elő Mártában Lázár feltámasztásának napján (Jn 11:23). Pál is az áldott reménységről prédikál a feltámadást tagadóknak (1Kor 15:12-19). Ez a reménység a Biblia utolsó üzenete: a világ problémájára egyedüli megoldás az, hogy Isten „*új eget és új földet*” teremt, ahol „*halál nem lesz többé, sem gyász*” (Jel 21:1, 4).

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Ötlet a tanító számára: Az alábbi kérdéseket beszéljük meg az osztályban. Ha úgy döntünk, hogy kisebb csoportokra osztjuk az osztályt, hagyjunk elég időt a végén a közös megbeszélésre! Arra is bátorítsuk a tagokat, hogy a következő héten egyik-másik feladatot végezzék el az alábbiak közül, amiket a gyakorlati alkalmazás részben felsoroltunk. A következő szombaton beszéljenek a tapasztalataikról. Hogyan erősítette hitünket az a tevékenység? Közelebb hozott-e Jézushoz?

Megbeszélendő kérdések:

1. Hogyan vigasztalnánk valakit, aki minden látható ok nélkül szenved, mint egykor Jób?
2. Mit felelnénk annak, aki megkérdőjelezi a beteg vagy szenvedő emberek istenfelelmét, hitbéli hűségét, odaadását?
3. Rendíthetetlen maradna-e a hited, ha Isten nem adna gyógyulást egy szeretednek az imáidra válaszul?
4. Kész vagy-e megköszönni Istennek a bajt is (betegséget, bukást a vizsgán stb.) akkor is, ha te minden tőled telhetőt megtettél a gyógyulásért/sikerért?
5. Okolhatjuk-e a szegénységben élőket élethelyzetükért?

AZ ÉLETÜNK LEGFONTOSABB MUNKÁJA

Az Indonéziában élő Zeth Louis Lekatompessy eltervezte, hogyan vezetheti Krisztushoz a hét testvérét és azok családjait még a keresztsége évében. A terv a következőképpen nézett ki: Zeth megkérte a feleségét, akit nem sokkal a keresztsége előtt vett el, hogy imádkozzon vele a rokonaiért. Meg is látogatták őket, tanulmányozták velük a Bibliát. Meghívták őket a hetednapos adventista gyülekezetbe Ambon-szigetén, ahol éltek. Az összejövetelek végén 13-an keresztkedtek meg, beleértve Zeth egyik nővérét és két másik rokonukat. Később még öt testvére megkeresztelkedett. Zeth túlradóan boldog volt! Érezte, hogy ez az ember életének legfontosabb munkája: Krisztushoz vezetni az embereket!

A következő két évben könyvevangélistaként dolgozott, a szigetek között hajózza árulta a könyveket. A Covid miatti lezárások véget vetettek ennek a szolgálatnak. Zeth biblíamunkásként dolgozott tovább. Minden ismerősükért ugyanolyan imakampányt folytattak, mint egykor a családtagjaikért. Két kisgyermekükkel motorkerékpáron mentek látogatni az embereket.

Az imalistáján három év alatt már 50 fő szerepel. Zeth a családjával általában naponta három családot látogat meg. Addigra, mire Zeth elutazott teológiát tanulni a Klabat Egyetemre, a listáról már 4 fő megkeresztelkedett. Amióta elkezdte a tanulmányait, hárman keresztkedtek meg, többen pedig még a távollétében is folytatják a Biblia tanulmányozását.

Folytatás következik

Beszéljünk róla!

Áttekintés

Kulcsszöveg: Ézsaiás 50:4

Alapigék: Mt 28:16-20; 1Pt 3:8-15, 21-22

Múlt héten azzal fejeztük be tanulmányunkat, hogy milyen volt Jóbnek a Megváltóval kapcsolatos látása, aki „*utoljára megáll a por [a föld] fölött*” (Jób 19:25, RÚF). Ezen a héten arról fogunk tanulni, hogyan beszéljünk erről a meggyőződésünkről. Két fontos bibliai szakaszra fogunk összpontosítani.

Az első szakasz Mt 28:16-20, amelyben Jézus elmondja a tanítványainak, hogy mi a nagy küldetés. Ezek az utolsó szavai, és egyben ez az egész evangélium csúcspontja. Rendkívül fontos szöveg, ami elénk tárja kötelességünket, hogy minden nemzethez vigyük el az örömhírt: Jézus Krisztus a reménység. A küldetés alapja Jézus isteni tekintélye, kiterjed az egész földre, és Isten jelenlétéről biztosít egészen az idők végezetéig (Mt 28:20).

A második szakasz 1Pt 3:8-18, 21-22. Itt az apostol arra biztat, hogy dolgozzunk jellemünk formálásán. Hív, hogy közösségeinkben munkáljuk a szeretetet, így készüljünk lelkileg arra, hogy az evangélium örömhírét elvigyük a világnak. Ennek a munkának a célja, hogy erősítse a gyülekezet egységét, valamint a tagok kitartását és rugalmasságát az üldözések idején. Ez szembesít a felelősséggel, amellyel tartozunk Jézus Krisztusnak, aki meghalt értünk, és feltámadása, valamint a mennyei szentélyben történő közbenjárása által megment bennünket (Zsid 7:25).

Kommentár

A nagy misszióparancs (Mt 28:16-18). A nagy misszióparancs háttére közvetlenül Jézus feltámadása (Mt 28:1-7). Ebben az összefüggésben három eseményről tudósít a Biblia. Az első az, hogy az asszonyok (Mt

28:9), majd a 11 tanítvány imádja Jézust (Mt 28:16-17). A második esemény, amikor a Jézus sírját őrző római katonák mennek el a főpapokhoz (Mt 28:11-15). A harmadik esemény Jézus jelenléte az előző két esemény során. E három esemény előkészíti és igazolja a nagy misszióparancsot. Jézus imádata előkészíti a kijelentést, hogy neki isteni hatalma van „*mennyen és földön*” (Mt 28:18). Amikor a főpap hamis jelentést küld a sír őreitől, előkészíti a változást: már nem kizárólagosan Izrael lesz a szövetség birtokosa, hanem Isten a föld minden népével univerzális szövetséget köt (Mt 28:19). Jézus valóságos jelenléte az asszonyok és a tanítványok körében egyházat készít elő annak az ígéletnek a teljesedésére, hogy „*a világ végezetéig*” velük lesz (Mt 28:20).

Jézus tekintélye. Amikor a 11 tanítvány találkozik a feltámadt Krisztussal, leborulnak előtte. Felfogják, hogy legyőzte a halált (lásd Jel 1:18) és valóban Isten. A „*szóla nekik, mondván*” (Mt 28:18, KAR) kifejezés, ami bevezeti Jézus szavait, annak a kulcskifejezésnek a görög megfelelője, ami *Mózes második könyvében* rendszeresen bevezeti Isten szavait (2Móz 6:10; vö. 6:29; 7:8 stb.). Jézus szavai megerősítik a tanítványok meggyőződését arról, hogy kicsoda Ő, valamint hogy isteni tekintéllyel rendelkezik „*mennyen és földön*” (Mt 28:18). Tekintélyének hatóköre az egész teremtettséget magába foglalja és biztosítja számára az univerzális teremtői uralmat (1Móz 1:1). A „*minden*” szó itt háromszor ismétlődik (Mt 28:18, 19, 20), csakúgy, mint a teremtéstörténet lezárásában (1Móz 2:1-3). Jézus tekintélyére vonatkozóan kétszer fordul elő a „*minden*” (Mt 19-20). Pontosan azért volt joga megbízni tanítványait a paranccsal, hogy érjenek el „*minden*” nemzetet és tanítsák őket „*mindarra*”, amit parancsolt, mert Övé minden isteni tekintély és hatalom.

Az univerzális szövetség. Ennek a gondolatmenetnek a fényében arra is fontos emlékezni, hogy nem magunkhoz hívunk tanítványokat, hanem Jézushoz. Vagyis lelkészeknek, tanítóknak, evangelizátoroknak, nekünk sem szabad saját követőket vagy klikket gyűjteni magunk köré. Krisztusnak kereszteljünk tanítványokat, aki felette áll minden nemzetnek, és eljön, hogy összegyűjtse az övéit.

Az alámerítés jelzi az új életbe való átlépést. A keresztség szertartása felidéri Isten teremtői munkájának aktusát, amikor az ősi vizek káoszából rendet alkotott, így utal az Úr megújító munkájára *Mózes első könyve*

első lapjain. Ugyanakkor a keresztség olyan szertartás is, amely előre mutat az új ég és új föld jövőbeni teremtésére, az ember Fiának eljövetele után. A keresztség nemcsak Isten jelenlétének jele és a lelki megújulás szimbóluma, hanem annak az eszkatológiai jele is, hogy Jézus jelenlétéről biztosít „*a világ végezetéig*” (Mt 28:20). Még mielőtt az ember Fia eljönne az ég felhőiben, már akkor is Immánuel, ami azt jelenti: „*velünk az Isten*”. Ezért végződik a nagy misszióparancs is azzal a reménységgel, hogy Jézus jelen van itt és most (vö. Mt 1:23).

Felkészülés a jó hír hirdetésére (1Pt 3:8-15, 21-22). Péter a *τέλος τελος* (végezetül) szóval kezdi a szakaszt, így jelzi, hogy itt következik az előző rész összegzése, amely az egyház bizonyoságtételéről szól (1Pt 2:11–3:7). Az 1Pt 3:8-15, 21, 22 verseiben található rész tehát igen fontos az egyház küldetése szempontjából. Amíg a nagy misszióparancs azzal foglalkozik, hogy *miért* kell elmennünk a népekhez, addig Péter levele arra összpontosít, *hogyan* készüljünk erre a misszióra. Először a hívó közösségekben belüli kapcsolati problémákat taglalja (1Pt 3:8-9). Azután azokkal való kapcsolatok kihívásairól szól, akik nem osztoznak lelki céljainkban és értékeinkben (1Pt 3:13-17). Péter Jézus példájára mutat rá, hogy bátorítsa a testvéreket a jó cselekvésében való kitartásra (1Pt 3:18).

Felhívás egységre és szeretetre. Péter először az evangélium hirdetésére való felkészülés legfontosabb, és talán legnagyobb kihívást jelentő elemére hívja fel a figyelmet. Az apostol mindenkit (1Pt 3:8), vagyis a gyülekezet minden tagját arra kéri, hogy figyeljenek arra, miként viselkednek egymással. Ennek érdekében pedig hangsúlyozza az egység és a szeretet fontosságát. Péternek azok a viták járhattak a fejében, amelyek megosztják a gyülekezeten belüli csoportokat. Véleménye szerint a megoldás erre a problémára a testvéri szeretet, ami nem pusztán szentimentális érzelm. Őt jelzőt használ annak leírására, mit is jelent egynek lenni a szeretet lelkületében:

Először: legyenek „*egyértők*” (1Pt 3:8). Ez a kifejezés arra utal, milyen nagy szükségük van arra, hogy összhangban legyenek egymással.

Másodszor: legyenek „*együttérzők*”. Vagyis legyenek érzékenyek egymás szükségleteire és aggodalmaira.

Harmadszor: legyenek „*testvérszeretők*” (1Pt 3:8). Ez a kifejezés arra a fajta szeretetre utal, ami az egy családon belül élő testvérekre jellemző.

Mindnyájan Krisztussal vagyunk kapcsolatban, ezért Isten családjának a tagjai vagyunk. Azért képezünk egy közösséget, hogy szeressük egymást.

Negyedszer: legyenek „*irgalmasok*”, vagyis megértőek, könyörületesek, készek arra, hogy megbocsássanak egymásnak, ahogyan Krisztus is megbocsátott nekik.

Ötödször: legyenek „*alázatos szívűek*”. Ez az utolsó elvárás Péter listáján. Az alázat a tiszteletben nyilvánul meg. Mások tiszteletben tartása magában foglalja azt a hajlandóságot, hogy testvérünket magunknál is jobban becsüljük.

A következő sorok e tulajdonságoknak a gyakorlati alkalmazását részletezik. Konkrétan ez azt jelenti, hogy nem szabad rosszal viszonzni a rosszat, amit a testvérünk tett velünk (1Pt 3:9). Éppen ellenkezőleg, áldanunk kell őt, ahogy Jézus is arra buzdított minket (Lk 6:29). Hogy érvelését alátámassza, Péter a 34. zsoltárból idéz, ami arra összpontosít, milyen károkat okozhatunk a beszédünkkel, ha pletykálunk vagy sértegetünk (Zsolt 34:14). A lehetséges kárt azzal az áldással állítja szembe, ami a béketeremtőket kíséri (1Pt 3:11-12). A gyülekezet tagjait egységbe fogó **שָׁלוֹם** *sálóm* (békesség) áldást hoz Istentől, hogy a világ megtudja: Ő küldte Jézust, és úgy szeretett minket, ahogyan a Fiát szerette (Jn 17:22-23).

Elszenvedni az üldöztetést. A gondolatmenet folytatásaként Péter azt az esetet említi meg, amikor valakit a hitéért üldöznek a hitetlen gonoszok (1Pt 3:13-14). Úgy érvel, hogy még ha ártatlanul, jogtalanul szenvedünk is, akkor sem szabad rosszal fizetni a rosszért, mégpedig két ok miatt. Először, mivel az igaz szenvedése: áldás. Isten a mi oldalunkon áll. Másodszor, mert az üldözés kiváló lehetőség a bizonyágtevésre és hitünk megvédésére (1Pt 3:15). Péter úgy érvel, hogy jobb azért szenvedni, mert jót cselekedtünk, mint azért, mert rosszat tettünk (1Pt 3:17). A következő etikai alapelv húzódik meg e tanácsok mögött: jobb áldozatként szenvedni, mint elnyomóként szenvedést okozni. Hogy a szenvedés áldását kihangsúlyozza, Péter Krisztusra mutat, az Igazra, aki szenvedett a nem igazakért, és szenvedése által üdvösséget szerzett a nem igazaknak (1Pt 3:18). Ennek következtében Krisztus felmagasztaltatott, és most Isten jobbján ül.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Ötlet a tanító számára: Alakítsunk kis csoportokat, és osszuk ki az alábbi feladatokat! Adjunk időt, hogy megbeszéljék a tevékenységeket és a kérdéseket, majd mondják el meglátásaikat a többieknek. Bátorítsuk a csoportok tagjait, hogy a következő héten építsék be az említett elveket a tevékenységeikbe és a lelki életükbe. (Az alábbi feladatok közül néhányat jobb, ha csak személyes elmélkedésre használunk, nem pedig csoportos megbeszélésre. Ezeket jelöltük is.)

1. feladat: Imádat és elmélkedés (JerSir 3:29)

- *(Személyes gondolkodásra, otthon.)* Amikor imádkozunk, térdeljünk le, arra gondolva, hogy por vagyunk (Zsolt 103:14). Isten ebből a porból teremt újjá, ha meghalnánk, mielőtt eljön. Ezzel az alázatra készítető, de csodás gondolattal kérjük Őt, hogy formálja át a jellemünket, hogy az Ő szeretetét tükrözhessek!
- *(Kiscsoportok vagy az osztály számára.)* Az imádatnak miért kell mások elérésére motiválnia engem? Gondolkodjunk a lehetséges válaszokon, például: mert Isten, akit szolgálunk, őket is a saját képére teremtette, és vágyik arra, hogy megmentse őket.

2. feladat: „Menjetek!” (Mt 28:19)

- Mit sugall számunkra a „Menjetek!” parancs?
- Hasonlítsuk össze Jézus parancsát – „Menjetek!” – Isten parancsával, amikor Ábrahámnak szólt: „Menj!” Készítsünk listát a hasonlóságokról és különbségekről. Például Ábrahám egy számára ismeretlen helyre indult, mi pedig számunkra ismeretlen emberekhez indulunk stb.
- Ez az összehasonlítás mennyiben segít jobban becsülni és érteni a nagy misszióparancsot?

3. feladat: „Mindannak megtartására tanítsátok őket, amit én parancsoltam nektek” (Mt 28:20).

- Soroljuk fel azokat a „dolgokat”, amiket Jézus meghagyott nekünk! Például: szeressünk, legyünk irgalmasok, emlékezzünk az igazságaira. Még mit tehetünk hozzá a listához?
- Gondolkodjunk azon, hogyan alkalmazhatnánk a gyakorlatban mindent a következő héten!

4. feladat: „Veletek vagyok” (Mt 28:20). (Ezt a feladatot végezheti az egész csoport együtt, vagy valaki vállalkozhat, hogy szólót énekel.)

- Énekeljük el a „Soha el nem hagylak téged...” kezdetű éneket (Hitünk énekei, 48.)!
- Milyen érzéseket kelt bennünk ez az ének?

IDEGEN A PARKOLÓBAN

Indonéziában az emberek gyakran kérdezzétek Zeth Louis Lekatompessyt, hogyan tartja el a feleségét és három gyermekét fizetett állás nélkül.

Ő mindig azt válaszolja: Isten gondviselése által.

Zeth elhatározta, hogy bibliamunkás lesz, miután a Covid járvány idején meggyőződött arról, hogy jobban kell Istenben bíznia és kevésbé önmagában. Szívét betöltötte az emberek iránti szeretet, és életbe léptetett egy tervet, amellyel sok testvérét Krisztushoz vezette. A feleségével összeállítottak egy névsort, akikért naponta imádkoztak. Motorral jártak a családokhoz bibliaórákat adni, és ezek a bibliaórák keresztségekhez vezettek.

Zeth elismeri, hogy mindeközben a családja kihívásokkal küzd. Egy pénteken kifogytak a pénzből, és a feleségével imádkoztak, hogy az Úr lépjen közbe. Addig imádkoztak, amíg beköszöntött a szombat. „Nincs semmink, csak Te! - imádkoztak. - Csak benned bízunk!” Azon a szombaton egy idegen lépett oda hozzájuk a gyülekezet parkolójában, és átadott Zethnek egy borítékot. „Ezt azért adom, hogy örömmel folytassátok a szolgálatot!”

Otthon Zeth és a felesége hálát adtak Istennek, majd kinyitották a borítékot. Abban egy akkora összeg volt, amiből néhány hónapig fedezni tudták a költségeiket. Akik kételkednek abban, hogyan lehet így megélni, azoknak Zeth elmondja a tapasztalatát, majd hozzáfűzi: „Tapasztalatok százait tudnám elmondani Isten gondviseléséről, ez egy közülük.” Jelenleg Zeth a Klabat Egyetemen tanul teológiát abban a reményben, hogy sokkal alaposabb bibliaórákat tud majd adni. Beszélt arról is, hogy Isten még mindig fedezi a család kiadásait. Tanulmányai befejeztével kész lelkészként vagy bibliamunkásként szolgálni, vagy bármilyen pozícióban, amivel Isten megbízza. „Imádkozzatok a családomért, hogy amikor majd végzek a tanulmányaimmal, még több embert vezethessek Isten országába!”

YouTube videó Zethről itt: bit.ly/Zeth-IS.

Irány az örökkévalóság!

Áttekintés

Kulcsszöveg: 1János 3:2

Alapigék: Zsoltárok 80; Préd 3:11; Jel 21:4

Ezen a héten összefoglaljuk mindazt, amit e negyedévben tanultunk az Istennel való kapcsolatunkról. Tanulmányunk lényegi pontja a következő kérdés: Mit értünk el, miközben tanulmányoztunk, gondolkodtunk, beszélgettünk és szorgalmas kutatást végeztünk arról, hogyan alakítsunk ki helyes kapcsolatot Teremtőnkkel és Megváltónkkal? Továbbá mi többet tudhattunk meg ebben a negyedévben Istenről, mint akik még nem ismerik Őt?

A farizeusoknak, akik kérdést tettek fel Isten országának eljöveteléről, Jézus jelen időben válaszolt: „Isten országa bennetek van” (Lk 17:21). De tanítványainak, akik ugyanezzel a kérdéssel foglalkoztak, Jézus jövő időt használt: „Eljő az idő, mikor kívántok látni” (Lk 17:22, KAR; vö. Lk 17:37). Vagyis csak azok vágnak rá, hogy lássák Jézus arcát, akiknek bensőséges a kapcsolatuk vele.

Mégis el kell ismerni azt, ami Isten utáni vágyódásunk középpontjában áll: minél jobban fejlődik kapcsolatunk vele, annál inkább kívánjuk látni Őt. Néha frusztrálhat bennünket, hogy vágyunk teljesülése késik. Az utolsó tanulmányban igyekszünk még személyesebben megismerni Istent és egyre mélyebb kapcsolatot tapasztalni vele. Megpróbáljuk megérteni, ahogy Jákób is tette, mit jelent Isten arcát látni. Imádkozni fogunk a lévita Aszáffal a 80. zsoltár alapján, hogy szemtől szembe láthassuk az Urat.

Kommentár

Isten arcát látni: Jákób tapasztalata (1Móz 32:22–33:10). Amikor Jákób küzdött Istennel és látta az arcát, nem tudta a nevét (1Móz 32:29).

De legalább a helyet el tudta nevezni, ahol Isten megjelent neki: „Penuél” – ami azt jelenti, „Isten arca” (1Móz 32:30). Természetesen ez az elnevezés nem azt jelenti, hogy Jákób a helyet szó szerint Isten arcaként azonosította, hanem azt, hogy az Istennel szerzett, személyes *tapasztalatának* akart emléket állítani e névvel.

Továbbá a héber פָּנִים אֶל-פָּנִים *pánim 'el pánim* (szemtől szembe) kifejezés azt sem jelenti, hogy Jákób valóságosan látta volna Isten fizikai arcát. Ez egyezik azzal, amikor 4Móz 12:8 azt írja, hogy „*az ÚRnak alakját is megpillanthatja*”, ez is inkább az Istennel való, közvetlen találkozás tapasztalatát írja körül (5Móz 5:4). Jákób a megváltást, a megmentést társítja ehhez a találkozáshoz: „*megszabadult a lelkem*” (1Móz 32:30). A héber נָצַל *nácal* (megmenekül, megment, kiragad) szó a bűntől, bűntudattól való lelki szabadulás jelentésárnyalatát is hordozza (Zsolt 39:9; 119:170).

Jákób találkozik Istennel (1Móz 32:22-32) és ezzel a tapasztalattal a birtokában indul találkozni a testvérével (1Móz 33:1-16). Tehát a korábbi, Istennel való találkozása készítette fel arra, hogy találkozzon Ézsauval.

Az Ézsauval való találkozás 1Móz 33:5-15-ben összekapcsolja Isten arcát Penuélben (1Móz 32:30) Ézsau arcával (1Móz 33:10). 1Móz 33:5-15 szintén összekapcsolja azt, ahogyan Isten kegyelmezett Jákóbnak (1Móz 32:5, 11), illetve ahogyan Ézsau irgalmazott Jákóbnak (1Móz 33:8, 10, 15). A kifejezés, hogy „*Jákób pedig fölemelte a szemét, és látta*” (1Móz 33:1; vö. 1Móz 33:5), ami bevezeti Jákób találkozását Ézsauval, egy tipikus nyelvi fordulat olyan esetek leírására, amikor Isten jelenik meg, így előrevetíti Ézsau és Isten kapcsolatát/találkozását. Az Ézsau felé tett közeledés tele van reményteli kilátásokkal. Amikor Jákób végül találkozik Ézsauval, kifejezetten összeköti a testvérével és Istennel való kapcsolatát: „*a te arcodra úgy nézek, mintha Isten arcát látnám*” (1Móz 33:10). Ézsaut ez az érv indította arra, hogy elfogadjja Jákób ajándékát (1Móz 33:11), ami annak jele volt, hogy hajlandó megbocsátani fivérének. Jákób látta Isten arcát (Penuél) Ézsau arcában. Jákób tapasztalata Ézsauval egy második Penuél, amire az első Penuél készítette fel. Az Istenre tett utalást a רָצָה *rácáh* (gyönyörködik benne, kegyesen elfogad, kegyelmet kap [1Móz 33:10]) szó is erősíti, ami az áldozatokkal kapcsolatos szakkifejezés, és olyan áldozatra vagy imádatra utal, ami „kedves”, „elfogadott” Isten szemében (3Móz 22:27; Ám 5:22).

Jákób találkozott Istennel, és ez segítette őt, amikor a későbbiek során találkozott a fivérével, Ézsauval. Hasonlóképpen a testvérevel való kibékülés hatott Istennel való kapcsolatára. A fejezet azzal a beszámolóval végződik, hogy Jákób oltárt épített, amit így nevezett el: **יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי יְהוָה** 'Él 'Elóhé Jiszrá'él, „Isten, Izráel Istene” (1Móz 33:20). Jákób életében először itt ismeri el 'Él-t személyes Istenének. Jákób megértette, hogy Isten iránti és testvére iránti szeretete egymástól függ. Jézus így mondja: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és nagy parancsolat. Ehhez hasonló a második: Szeresd felebarátodat, mint magadat. E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták” (Mt 22:37-40).

Jézus szavaiban is összekapcsolódik e két szeretet: az Isten és az egymás iránti szeretet. Ha nem szeretjük a felebarátunkat, nem tudjuk szeretni Istent sem. Ahhoz, hogy meglássuk Isten arcát, meg kell tanulnunk testvérünk arcában is látni az Ővét. Másfelől ahhoz, hogy meglássuk Isten arcát az emberekben, gyakorolnunk kell az Istennel való, személyes közeli kapcsolat ápolását.

Isten arcát látni: Aszáf imája (80. zsoltár). Miközben ezt a panaszszóltárt olvassuk, alkalmazzuk azt saját, Istenhez fűződő tapasztalatunkra!

Ima és az Isten csöndje. Aszáf, a 80. zsoltár szerzője (még az 50. és 73-83. zsoltároké is), a léviták egyike, akit Dávid jelölt ki Isten dicsőítésének vezetésére a szent sátorban.

Aszáf imája, ami Isten házában hangzik el, mélységes vágyakozást fejez ki Isten iránt, ugyanakkor csüggedést és keserűséget is amiatt, hogy az Úr hallgat. Isten a Szentek Szentjében lakik „*kerubok között*” (Zsolt 80:2 - angol NKJV verzióból ford.), mégis tartózkodó, távoli és szótlan.

Alkalmazás: Miként Aszáf, a végidőben Isten népe is Krisztushoz imádkozik, aki a Szentek Szentjében áll, és készíti népét Isten országa fogadására. Miként Aszáf, Isten népe is várja Megváltóját, aki látszólag készlelteti visszajövetelét, és mintha nem válaszolnak kérésükre. „*Nyomorúságos időt*” tapasztalnak (Dán 12:1), amíg Isten csöndben van. Mégis várnak (Dán 12:12), imádkoznak eljöveteleért, ahogyan az őskeresztények tették az üdvözlésük alapján: „*Maraná thá*” (1Kor 16:22)!

Vágyódás. Aszáf imája az Isten jelenléte utáni vágyódással kezdődik. A költő könyörög Istennek, hogy jöjjön, mentse meg népét (Zsolt 80:2, 3, 8), akik könnyhullatással fekszenek és ébrednek (Zsolt 80:6).

Aszáf vágyódó kérdése: **עַד־מָתַי** 'ad mátaj „Meddig?” ugyanaz a kiáltás, amely az elnyomottak ajkáról gyakran hangzik fel több zsoltárban (Zsolt 13:2-3; 62:4; 74:10; 94:3 stb.). A Dániel látomásában szereplő angyal ugyanezt a kérdést teszi fel, hiszen várva-várja Isten végidőbeli ítéletét (Dán 8:13).

Helyreállítás és visszatérés. A 80. zsoltár refrénje adja meg az ének ritmusát (háromszor ismétlődik): az elején (Zsolt 80:4), a közepén (Zsolt 80:8) és a végén (Zsolt 80:20). A refrén így hangzik: „*Állíts helyre minket! Ragyogtasd ránc arcodat, hogy megszabaduljunk*” (Zsolt 80:20)! Az Isten népének helyreállításáért (*súb*) szóló könyörgés visszhangzik az Istenhez való visszatérésre (*súb*) való felhívásban.

Alkalmazás: Miként Aszáf, úgy Isten népe is vágyik Isten után, és várja, hogy az Úr válaszoljon ítéletével és szabadításával. Aszáfhoz hasonlóan ők is hirdetik a megtérést (visszatérést Istenhez), ami elválaszthatatlanul kapcsolódik Isten visszatéréséhez.

Papi áldás: A 80. zsoltár refrénje a főpapi áldásra rezonál: „*Világosítsa meg az arcát rajtad az ÚR*” (4Móz 6:24-26). A refrén és a papi áldás közötti párhuzam segít meglátni, hogy Isten az áldását a kegyelem (4Móz 6:25) és a békesség (4Móz 6:26) szavaival közvetíti.

Alkalmazás: Ahogyan Aszáf tette, nekünk is kérnünk kell Istent, hogy állítson helyre minket, és ragyogtassa ránc arcát, hogy megszabaduljunk (Zsolt 80:20).

Alkalmazás: Aszáfhoz hasonlóan Isten népének ma is arra kell törekednie, hogy áldás legyen mások számára, és bizonyágtételük által hozzanak szabadítást a világnak.

Összefoglalás: Fontos összefüggés fedezhető fel Jákób tapasztalata – amikor látta Isten arcát – és Aszáf imája között, amiben kifejezi, mennyire vágyik arra, hogy Isten arcát lássa. Az Istenhez fűződő, függőleges kapcsolatunk a keresztyén testvéreinkhez fűződő, vízszintes kapcsolata-

inktól függ. A menny iránti vágyunkat is magába foglaló hitünk nem lesz eredményes, ha kudarcot vallunk erkölcsi kötelességeinkben és a felebarátainkhoz fűződő kapcsolatainkban. Ugyanakkor mindig szem előtt kell tartanunk, hogy Isten kegyelme nélkül nem leszünk képesek szeretni embertársainkat, akiket Isten a saját képmására teremtett.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Ötlet a tanító számára: Beszéljük meg az alábbi feladatokat az osztály tagjaival! Bátorítsuk őket, hogy a következő héten valósítsanak meg néhányat ezek közül! A következő szombaton osszák meg tapasztalataikat a többiekkel arról, hogyan kerültek ezek által közelebb Jézushoz!

1. feladat: Meglátni Isten arcát testvéreinkben (olvassuk el Mt 25:35-45 szakaszát).

Szoktassuk magunkat arra, hogy meglássuk a jót valakiben, akivel nem jövünk ki valami fényesen, vagy nem igazán tudjuk szeretni. Kérjük Istent, segítsen ebben! Amint valami negatív tapasztalunk szavaiban vagy viselkedésében, írjuk azt át valamilyen pozitív emlékekkel, amit azzal a személlyel kapcsolatban átéltünk. Így próbáljuk meg, hogy barátunkká tegyük egy ellenségünket. Íme, pár dolog, amit tehetünk ennek az embernek a társaságában vagy érte:

- Mosolyogjunk!
 - Beszélgessünk!
 - Barátkozzunk!
 - Mondjunk neki valami megerősítőt!
 - Imádkozzunk érte vagy vele!
 - Adjunk neki ajándékot!
 - Tartózkodjunk attól, hogy rosszat mondjunk róla, inkább dicsérik őt, túlzások nélkül!
 - Hívjuk meg ebédre, keressünk valamilyen területet, ahol egyezik a véleményünk és/vagy az ízlésünk, és beszélgessünk arról!
 - Ha valami kárt okozott nekünk, bocsássunk meg!
- 2. feladat: Imádkozzunk Istenhez Aszáf szavai alapján!**

- Reggeli imánkban kérjük Istent, hogy legyen jelen az időtöltésünkben, szavainkban, tetteinkben és kapcsolatainkban!
- Ha szenvedünk vagy dühösesek vagyunk valamilyen igazságtalanság miatt, imádkozzunk Istenhez, hogy jöjjön a szívünkbe! Kérjük Őt, hogy alapítsa meg ott a béke, az igazság, a szeretet országát!